گوناهی سپی

گوناهی سپی

دەبووایە ئەو چیرۆکە بنووسم، ئەو چیرۆکەی هەشت ساڵە دڵی هەڵکۆڵیوم، چیرۆکی ئەو چیرۆکەی ئەم چیرۆکەی پێنووسیم، ئەمەیان مەتەڵ نییە، زۆر ئاساییەو لواوەو دەلوێ چیرۆکێك چیرۆکێکی دیکەت پێبنووسێت، من مەبەستم نییە لە هونەری چیرۆكو فەلسەفەی نووسەرێك بدوێم.. بەڵام تێم بگە.. چاو بکەرەوە.. لەوانەیە ئەم چیرۆکەش کە خۆی لە منداڵدانی چیرۆکێکی کۆنی خۆمدا خولقاوە: چیرۆکێکی دیکەم پێبنووسێت، ئەوساش دەبێ چیرۆکی چیرۆکێك بنووسم کە لە منداڵدانی چیرۆکێکی دیکەمدا خولقاوە، مەسەلەکە ئاسانە.. هەموو کچێکی ساوا کە تازە لە دایك دەبێ.. نۆ مانگ لە منداڵدانی دایکیدا ژیاوە، وەلێ ئەم کچە ساوایەش منداڵدانی هەیە، دوای شووکردن ئەویش کچی دەبێ.. کچەکەش کچی دەبێ... هتد. چاکە.. دەبوو بینووسم.. هەموو ژنێکی ئاوس دوای نۆ مانگ منالی دەبێ.. هەیانە بە هەشت مانگ فڕێی دەدا، هەیانە بە حەوت.. هەندێکیان نەزۆکن.. هەیانە مناڵەکەی بە ئیفلیجی دەبێ.. هەیانە ساغو توندوتۆڵ، ئافرەت هەیە سەعاتێك بە ژانەوە دەبێ، هەندێکیان سێ چوار سەعات، هەیانە رۆژێك، هەندێکیان سێ رۆژ وردە ژانو بەرەژانی گەورە بەری نادات.. بەڵام کام ئافرەت.. کام ئافرەت هەر لە حەواوە تا دایکی تۆ بە بێ ژان مندالی بووە؟ وا بزانم.. وا بزانمی چی؟ دڵنیام نییە.. ئەی من؟ منی قوڕبەسەر هەشت ساڵە..

بەڵێ هەشت ساڵ دەبێ ئەم کۆرپە چیرۆکەم لە نێو منداڵدانی، نەخێر دڵی، نەخێر مێشکی.. نا.. لە گلێنەی چاوما هەڵم گرتووە، بەڵام ئەمشەو تەقییەوە، ئەمشەو نا.. سەر لە ئێوارەی ئیمڕۆ ریشۆڵەیەکی مردوو لەسەر شۆستەی بەر مەیخانەکەی – فەرمانبەران – هەموو شتێکی بیر خستمەوە، تووشی بەرەژانێکی گەورە بووم، زانیم ئەمشەو.. لەوانەیە بەرەژانەکە بمگرێ‌و چیرۆکێکی چاوڕەش لە دایك بێ، ئافرەت کە کوڕێکی دەبێ چەندە شاگەشکە دەبێ.. من بەقەد هەموو ژنانی ئەم سەر زەمینە بە لە دایکبوونی چیرۆکێکی دەم بە گریان شاگەشکە دەبم، خۆ منداڵ‌و چیرۆك، هەردووکیان، بە دەم گریانەوە لە دایك دەبن، چ ئافرەتێك دەتوانێ بەرەژانی زانێك رابگرێ؟ کام نووسەر.. کام هونەرمەند ئەو پیاوەیە رێ لە بەرەژانی شاکارێکی بگرێ؟ زۆرن ئەو ئافرەتانەی بەسەر منداڵەوە دەمرن، جاری وا هەیە دایکە دەمرێ‌و کۆرپە دەژی، یان کۆرپە دەمرێ‌و دایکە دەژی، کۆرپەکە هەست بە مەرگی دایکی ناکا، بەڵام دایك بە دامێنی خوێناوییەوە هەڵدەستێتەوەو کۆرپە مردووەکەی لە باوەش دەگرێ.. رایدەژەنێ.. خۆزگە وا بووایە.. خۆزگە کە چیرۆکنووسێك چیرۆکێکی مردووی دەنووسی: خۆی بمردبایە، ئەوسا چیرۆکی دانسقەو جوان دەمایەوە.. جوان‌و بەس.. باشە ئەی ئەگەر هات‌و چیرۆکەکەم بە مردوویی.. هەر بە کوێری‌و سەقەتی لە دایك بوو.. ئەوسا چی بکەم؟ مەگەر بمرم.. خۆش بە حاڵم ئەگەر بمرم، بەڵام ئەی ئەگەر نەمردم‌و بە چاوی خۆم دیم.. دیم کۆرپە چیرۆکم هەردوو چاوەکانی نەپشکوتوون، هەر دە پەنجەی بەیەکەوە نووساون، نە نێرەو نە مێ، ئەی ئەگەر وەك هەموو کۆرپەیەك بە زریکەو گریانەوە لە دایك نەبوو، ئەوسا چی بکەم؟ مەگەر تف‌و نەفرەت لە خۆم بکەم، مەگەر تا ماوم بیخەمە سەر دەست‌و بە ئیفلیجی بیگێڕم، بیبەمە لای پزیشك‌و حەکیمان، بیخەمە بەردەستی پیرەژنان تا داوو

دەرمانی سیحراوی بۆ بگرنەوە، بیبەنە سەر پیرو چاكو ئەسحابان، ریشۆڵە مل قرتاوەكەی سەر شۆستە — كەوتووی بەر پێی رێبواران ئەم چیرۆكە كۆنەی بیر خستمەوە، ئەو چیرۆكەی هەشت ساڵە لە خۆمم شاردۆتەوە، لە یادی خۆم بردۆتەوە.. ئەمێستا بۆ بەدبەختی.. ئیمرۆ ئێوارە.. ئەم ریشۆڵە نەفرەتییە بە بیری هێنامەوە، نەمدەویست بیرم بێتەوە.. بە پێچەوانەوە ئەو شتانەی كە حەز ناكەی بێنەوە یادت.. زوو زوو سەرت لێدەدەن، ئەو شتانەی لێیان دەترسیت.. زوو زوو دێنەوە بەرچاوت، ناخۆشترین كارەسات لای من ئەوەیە دڵی مرۆڤێكم لێ بڕەنجێ، یان كەسێكم لێ بتۆرێ.. بەڵام ئەوەتانێ مەرگی ئەم ریشۆڵەیە دڵشكانی دەرویش بایز — ی بیرهێنامەوە.. دەرویش بایز.. پاڵەوانی چیرۆكی (ریشۆڵە)م.. ئای كە ناخۆشە.. تۆ بڵێی ئەم ریشۆڵەیە دوێنێ شەو لە سەرمانا مردبێو ئیمڕۆ وا بێناز كەوتۆتە ناو قوڕو لیتاوی سەر شۆستە، شەوانە سەرخۆشەكان بێ ئەوەی هەستی پێ بكەن پێی لێدەنێن، تا دوێنێ فڕندەیەك بووەو لە ئاسماندا باڵی لێكداوە، ئەمێستا سەری قرتاوەو سستو بێ گیان كەوتووە، بە دیارییەوە راوەستام.. هەروەك سەربازێك بە دیار مەرگی پێشەواكەیەوە دابمێنێ، نووشتامەوەو بە رێزو شەرمو ترسەوە لەناو قوڕاوەكە هەڵمگرتەوە.. بە دەستەسڕێك پاكم كردەوە.. هەروەك بڵێی دەستم بەر لەشی مردووی باوكم كەوتبێ.. یا جەستەی رووتی دایكم، موچڕكەیەك بە هەموو دەمارەكانما مێرووڵەی كرد، بۆ دواجار لەم ئێوارەیەدا هەموو یادگارێكی ئەو چیرۆكە تاڵەی لە مێشكو دڵما تەقاندەوە، هەشت ساڵە بۆتە ژانێك، بۆتە گرێیەكو لەسەر دڵمایەو ناكرێتەوە.. كەواتە ئەمشەو چیرۆكێكم دەبێ.. هەر خۆشم دەبمە مامانی خۆم، من وەك مریەم كە عیسای بوو.. هەر خۆی تەنیاو.. هەر بە تەنیاش مامانی خۆی بوو، مریەم ئاسا بەرەژانی چیرۆكێك دەمگرێ.. دەبێ بچمە پەنایەك، ژێر

درەختێك، ژێر زەمینێك.. هەر خۆم دایكو هەم مامانیش بم، جا یان ئەوەتا دەمرم.. یان چیرۆكێكی چاو رەشم دەبێو گەورە دەبێ.. گەورە دەبێو هەمووتان دەخاتە گریانو پێكەنین، ناتوانن دەرگای لێ نەكەنەوە، هەتا ئەوانەش كە لەگەڵما بەشەڕ هاتوون ناتوانن تف لەو كۆرپە كاكۆڵ زێڕینەم بكەن.. تۆ بڵێی ریشۆڵەكە هەر لە برسانا.. یان لە سەرمانا مردبێ؟ نابێ وابێ.. ئەی بۆ سەری قرتاوە؟ لەوانەیە منالێكی دڵڕەقو بێبەزەیی بە دارلاستیكەكەی نیشانەی لێگرتبێ، لەوانەیە بەردەكە بەر دڵی كەوتبێ.. ئەویش بە گوێزانێكی كول سەری قرتاند بێ.. بەخوا كەرم.. رۆژی هەزاران كەس لەسەر ئەم زەوییە لەعنەتییە دەمرێو دەكوژرێ.. كەچی من بەدیار مەرگی سادەی ریشۆڵەیەكەوە خەریكە داستانێك بنووسم، كەریشم نیم.. ئەوەی بۆ شتە وردو بچوكەكان دڵی نەلەرزێ.. هەڵبەتە بۆ كارەساتە هەرە گەورەو جەرگبڕەكانیش دڵی نالەرزێ.. دەرویش بایز.. بمبورە.. دیسانەوە هاتیتەوە یادم، گوناهی من نییەو حەزیشم نەدەكرد، دەشزانم هێشتا نەمردوویت، هەر زیندوویتو وازیشت لە راوە ریشۆڵە نەهێناوە.. وازیشی لێناهێنیت، ئەمەیان نهێنییەكی گەورەیەو هەر خۆم دەیزانم، بمبورە.. ئەمجارەیان.. رەنگە دواجار بێت بتكەم بە پاڵەوانی چیرۆكێكی تر، لەوانەشە دواجار نەبێتو دەیان چیرۆكی دیكەم پێ بنووسێت.. وەلێ گوناهی خۆتە.. ئەم چیرۆكەش هەر گوناهی خۆتە، ئەگەر ئەو ئێوارەیە ناو دەرگاكەت لە من نەگرتایەو لەگەڵما بەشەڕ نەهاتبایت.. ئەم چیرۆكەش لە دایك نەدەبوو.. ئێستا دوورم.. سەدەها كیلۆمەتر لێتەوە دروورم.. ئەگەر بەم چیرۆكەت زانی بێدەنگ بە.. وەك هەشتساڵ لەمەوبەر نەبیت بە گڕكانو بتەقیتەوە، لەوانەیە منو تۆ یەكدی نەبینینەوە، ئەگەر لەسەر ئەم چیرۆكەم تاوانبارم بكەیت، ئەگەر بێتو كۆلكە خوێندەوارێك بۆی خوێندیتەوە.. نە پێبكەنەو

نە بگری.. نە ستایشم بکەو نە جنێویشم پێبدە، نە من دەنگو نە تۆ دەنگ، گەر ئەمجارەیان وەك جارەکەی تر بمدۆزیتەوەو ناو دەرگام پێ بگریت.. لەوانەیە رۆمانێکت لەسەر بنووسم.. تووڕەم مەکە، تۆ پاڵەوانی چیرۆکێکی مەزنیت‌و منیش قەڵەم بەدەستێکی گۆج‌و ئیفلیج‌و سەقەتم.. چی تێدایە؟ دەمەوێ خۆم بە تۆ تاقی بکەمەوە، ئاخر تاکە کەسێك کە لە نزیکەوە بیناسم تۆیت.. لە منداڵی‌و هەرزەییما هەر تۆ دراوسێ‌و مام‌و خاڵ بوویت.. بگرە باوکیش بوویت، ئەوەندەی هۆگری تۆ بووم.. هۆگری کەس نەبووم، باوەڕت بێ خۆشم دەویستیت.. ئەمێستاش خۆشەویستی، دەزانم لای تۆ من ریشۆڵەیەکی باڵ شکاو بووم، قەت لەو باوەڕەدا نەبوویت منێکی چڵمن‌و شەرمن‌و لەرزەلێو شەڕ بە جیهانی بەرفراوانی تۆ بفرۆشم، ئەوەتانێ گەورە بووم‌و دەستم قەڵەم دەگرێ‌و شەڕت پێدەفرۆشم.. سەغڵەتت دەکەم، دەڵێن: کە مرۆڤ مرد ناوی مەهێنە.. هەرچەند جارێ ناوی بێنیت: لەنێو گۆڕەکەیدا رادەچەنێت.. خۆ تۆ نەمردوویت تا ناوت نەهێنم، گەر بشمریت هەر ناوت دێنم.. وازت لێناهێنم.. ئیمڕۆ ئەم ریشۆڵە مردووە تۆی بیر خستمەوە.. منداڵی‌و هەرزەیی خۆم، گەڕەکە بۆرەکەی خۆمان، چڵکاوەکەی بەرماڵان.. تۆو راوە ریشۆڵەو هەمین — ی ژنت، هەمین — ی حەزو گریان‌و ئارەزوو.. ئەو ئێوارەیەم بیرکەوتەوە، هەشت ساڵ لەمەوبەر، ئەو ئێوارە خۆش‌و لەیادنەچووەی زاوایەتیم.. تازە لە «مانگی هەنگوینی» هاتبووینەوە.. خۆم‌و بووکی تازە، حەزی تازە، ئەو ئێوارەیە شتێك‌و هەموو کەسێك لە بەرچاومدا سەمای دەکرد.. زۆر شتی ناخۆش‌و ناڕێکم بیر چووبۆوە: مەرگ‌و سووتان‌و رووخان‌و هەرەس‌و کارەساتەکان.. برسیەتی‌و نەبوونی، سەرما‌و گەرما، تۆش بیت هەر وەك من بیرت دەچێتەوە.. کافر نکوڵی لێ مەکە.. بیرمە شەوانی هەینی حەزو هەوەس‌و شەهوەت وەك ئەسپێکی ماندوو چاوەکانی خوێناوی

دەکردیت، حەزی هەمین‌و باوەشی گەرمی سەرگێژی دەکردیت، دەبووایە کانی خۆشی‌و حەزی ئەو ئێوارەیەم شێلوو نەکەیت، هەمووی سەعاتێك بوو لە — هاوینەهەوارەکان — هاتبوومەوە، سەرمەست‌و دڵمەست، دایك‌و باوك‌و خوشك‌و براو پورو خاڵ‌و مام.. پورزاو خاڵۆزاو ئامۆزاو زارۆڵەکانیان رژابوونە ناو حەوشە چکۆلانەکەمان، کچ‌و کوڕە گەنجەکانیان نەیاندەهێشت ریکۆردەرەکە بسرەوێ.. تاوێ مەزهەر، تاوێ ماملێ، خەمزەیی، حەسەن زیرەك، لەپڕ کوردی دەبوو بە عەرەبی، عەرەبی لا دەبراو کاسێتێکی رۆژئاواییان دەخستە سەر، هەر یەکەو لە ئاستی خۆیەوە شان‌و مل‌و سمتی با دەدا، چاوبڕکێ‌و هەناسەو ئاخی سارد، کۆتایی هاوین‌و شنەبایەکی خۆش.. لەو حەوشە چکۆلانەدا بەحاڵ جێی سەرو قاچ دەبۆوە، منی زاواش، دڵ پڕ ئاهەنگ.. بسکەی سمێڵم دەهات، جار جارەش تیلی چاوێکم دەبڕییە بووك، ئەو بووکەی دوای سێ ساڵی پڕ حەزو سووتان‌و گریان‌و تۆران.. ئەمێستا سەرمەستی ئەم زەماوەندەیەو هێشتا ئارەقەی شەوانی حەزو خەون‌و تاسەو تلانەوە بەری نەداوە، بە چاو پێم دەڵێ: «فەرهاد.. باوەڕ ناکەم.. باوەڕ ناکەم!» بە دڵ پێم دەڵێ: «فەرهاد گیان.. ئەوە تۆیت.. رۆحەکەم..!» ئەو سووتاوی منەو منیش کوژراوی ئەوم، هێشتا بای فێنکی هاوینەهەوارەکان لە سینەماندا ماوەتەوە، پروشەی تاڤگەی قەدپاڵەکان بە قژمانەوەیە.. هێشتا.. هێشتا تامی ماچی سەر سەفین‌و ژێر ئەسپیندارەکانی شەقڵاوە بە لێومانەوەیە، کەچی «دەروێش بایز».. پاڵەوانی چیرۆکەکەم هات‌و هەموو شتێکی تێك ترشاند.. ساماڵی چاوانمی پڕ کرد لە تەمی خەم‌و هەوری گریان، بەزم‌و ئاهەنگی ئەو ئێوارەیەی وەستاند، هەمیشە «دەروێش» پەپوولە بووە، بولبولی خۆش خوانی ناو قەفەزی دڵم بووە، کەچی ئەو ئێوارەیە بوو بە قەلەڕەشێکی شووم‌و بۆی قڕاندم، بەزۆری شاییان دابەست، پیاوەکانیش.. ئەو

پیاوانـەی وەك ئەسـپی عارەبانـە، لـە بەیانییـەوە تـا ئێـوارە، لـە بـازاڕو سرەوتنیان بۆ نییە.. ئا ئەو پیاوە دڵڕەقانە ئەمێستا ناسك بوونەتـەوەو چاو دەبڕنە ژنەکانیانو.. یادی یەکەم شەوو یەکەم مانگو یەکەم ماچو یەکەم منداڵ دەکەنەوە، جار جارەش پلاریان لە من دەگرت، منیش خۆم گێل دەکـرد، هێشتا شـەرمی زاوایـەکی تـازەم لێـدەتکا.. بـووك لـە مـن شـەرمنتر.. سـەری دادەگـرت.. لـە ئێوارەیـەکی وا دەگمـەنو خۆشـدا چـاوەڕوانی قیامـەتێکی وا نەبووم.. ئای لە خۆم نەگبەتو ماڵوێران..!

سـەد تفـم لـەو ڕۆژە کـرد کـە ئـەو چیرۆکەم تێدا نووسی، نـەفرەتم لـەو قەڵەمو کاغەزەش کرد ئەو چیرۆکەیان داگیرساند، بەڵام چ ئافرەتێك دەتوانـێ پێشـبینی ئـەوە بکـا کوڕەکـەی چـی لێدەردەچـێ؟ پاڵـەوان یـان چـەتە؟ مـن نەمزانی چیرۆکی «ریشۆڵە» سەرم دەخوا، ئێوارەیەکی وا شیرینم لێ تاڵ دەکا، ئەگەر بمزانیایە: نەمدەنووسی.. نـەء.. هەر دەمنووسی، نەمدەتوانی لەوە پـتر ئەو چیرۆکە لە منداڵدانی خۆمدا هەڵبگرم، دەبووایـە ببـێ.. بـەرەژانی گـەورە گرتبوومی.. گەر نەمبووایە: دەیکوشتم.

هـەموویان هەڵدەپـەڕین، مـنو بـووك نـەبێ، دانیشـتبووین، لـەپڕ لـە بـەردەرگای حەوشـەکەمان قـوت بوویتـەوە، قـەت ئەوەنـدە تـووڕەو ناشـیرین نـەبوویت، وامزانـی بـۆ پیرۆزبـایی هاتوویـت، هاتیتـە پـێشو نـاو دەرگاکـەت لێگـرتین، بـە هـەردوو دەسـت لاشـیپەکانی دەرگاکـەت گـرت.. وەك پۆلیسـێك بەری هەڵاتنی دزێك بگری، هاتیتـە پێشـتر.. هـەمین — ی ژنـت وەدەرکـەوتو ئەم بە تەواوی نـاو دەرگاکـەی پـڕ کـردەوە، دڵـم داخورپـاو بـۆنی کارەساتێکم کرد، خۆم تێك نەداو هاوارم کرد:

« - باوکە.. دەروێش بایزە.. بڵێ بفەرموێ».

لێـت ورد بوومـەوە، وەك هـەموو جارێـك.. سـەرو سـیمات لـە شـێتێکی

تازەهەڵاتووی ناو شێتخانەیەك دەچوو، تا ئەو حەڵەش نیوەی گەڕەك دەیانووت: «شێتە..» نیوەکەی تر دەیووت: «وەلییە..!» تەنها من دەمزانی تۆ چیتو کێیت.. تەنها من دەمزانی تۆ "زۆربا"یەکی کوردیتو کەس نییە بتکا بە پاڵەوانی چیرۆکێك، بگرە باوکیشم جارێ بە شێتو جارێ بە "وەلی خوا"ی دەزانیت.. شەوەهای شەو، منو تۆ، دوای خەوتنی هەموو خەڵکی گەڕەك باسی بەهەشتو دۆزەخو خواو شەیتانو کوفرو برسیەتیو چەلەبیو ریشۆڵەو حەزو هەمینو دزیو...... بڵێم چی؟ بۆچی منو تۆ باسی چیمان نەدەکرد؟ دوای حەڤدە ساڵ دراوسێیەتیو خۆشەویستی بوویت بە پاڵەوانی چیرۆکێکم.. کەچی لەسەر ئەوە هاتیتو بەردت تێگرتم.. خوات بێ دەرویش.. ئاخر من خۆشم ویستیت.. جارێکیان لێم زویر بوویتو وتت:

- خۆزگە وازت لە نوێژەکانت نەدەهێنا..!

منیش وتم: «دەرویش.. هەر کەسەو دەچێتە گۆڕی خۆی».

شەوێکی نەبردو ئاشت بووینەوە.. تۆ سەری منو.. من دەستی تۆم ماچ کرد..!

ئای کە ئەو ئێوارەیە ترسناك بوویت، عەبایەکی بۆری مەلایانەت خستبووە سەرشان، کۆنو پەڕپووت، سەرکۆت، جووتێ پێڵاوی لاستیکی دڕاو، سینەواڵا، مووی ماشو برنجی سەر سینەت پیرییەتی دەسەلماند، هەردوو دەستەکانت دەلەرزین، لێوەکانت وشك ببوون، نیگاکانت تیر بوونو دەتگرتنە من، چاوەکانت تا دەهات سوورتر هەڵدەگەڕان، کەفت هەڵداوێشت، کەفەکە بە لالێوتەوە وشك ببۆوە، قەت بەم شێوەیە نەمدیبوویت، باوەڕم بە چاوی خۆم نەدەکرد، لە خۆم کەوتمە گومان، هەمووی مانگێك بوو ئەو چیرۆکەم بڵاو کردبۆوە، چیرۆکی «ریشۆڵە».. پاڵەوانەکەشم تۆ بوویت، هەر لەو رۆژەوە دەست لەسەر دڵ، دەترسام، لێکم دەدایەوە، چەند جارێکیش لەنێو چنارەکانی

سەفین‌و باخ‌و ڕەزەکانی شەقلاوە بیرم کەوتەوە، هەندێ جار تامی دەست لەملانێی لەبیر دەبردمەوە، پاشان بە خۆمم دەوت: ((کێی هەیە چیرۆکی بۆ بخوێنێتەوە؟)) یان دەمووت: ((دەیەڵلا.. کێ لەسەر چیرۆکێك دارکاری کراوە؟)) شەوێکیان بە دوورودرێژی گریی دڵی خۆم لای تازەبووك کردەوە.. لە کۆتاییدا وتی: ((مەترسە.. ئەوە ناهێنێ..)) بەڵام هەر دەترسام.. دەترسام ئاشکرا بێ، پاشان دەمووت: دە باشە خۆ من کوفرم نەکردووە، من چیرۆکم نووسیوە، با پاڵەوانەکەشم کەسێکی نزیك‌و زیندوو بێ، با خزم‌و دراوسێ بێ.. ئەی خۆ ناکرێ چیرۆك لەسەر تارمایی بنووسم.. چی تێدایە؟ با پاڵەوان باوك بێ، دایك، برا، خوشك، خزم، هاوڕێ.. هەرکێ بێ.. مەسەلە چیرۆکەو.. چیرۆکیش هیچ جۆرە باجێکی لەسەر نییە، نا وا نییە.. قورسە.. ئەی ئەگەر پاڵەوانێکت وا رووت کردەوە.. وا کە تا سەر ئێسقان‌و ناو مۆخ خۆی ببینێ، کێ ناڵێ ئەوسا ناتکوژێ؟ ئێ خۆ ناشکرێ لەجیاتی قەڵەم دەمانچە هەڵبگرم.. بۆ ئەوەی گەر پاڵەوانە تووڕەکەم تەقەی لێکردم.. منیش تەقەی لێبکەم، ئەوسا دەبمە شەهیدی چیرۆك یان کەرییەتی؟! ئەوەتا دەرویش بایز، پاڵەوانی چیرۆکەکەم، ناو دەرگای لێگرتووم، خۆی‌و ژنەکەی، کوڕو کچەکەی: عەبەو خەجە، باشە کامەیان خوێندەوارن؟ خۆ ئەوان لەتاو برسیەتی‌و نەگبەتی‌و نەهامەتی فریای هیچ ناکەون، خۆ لەم گەڕەکە قوڕاوییەی خۆمان کەسێك شك نابەم حەز لە چیرۆك بکا، کەسیش ناخوێنێتەوە.. کوا با بزانم..؟ وەلێ هیچ نەبێ چەند مامۆستاو فەرمانبەرێك هەن کە هەرزانیی کرێی خانوو بەرەو ئێرە راپێچی کردوون.. لەگەڵ چەند قوتابییەکی سەرمەست‌و تەمبەڵ.. بەڵام وا بزانم کەسیان حەز بە چیرۆك ناکەن، باوەڕ ناکەم ساڵی کتێبێك بخوێننەوە، هەندێکیان لە منالییەوە دەناسم.. چایخانەو مەیخانەو.... بەس.. ئارەق‌و تاوڵەو دۆمینەو دووکەڵی جگەرە.. گەر ئەم سێ

چوار شتە بنبڕ بن.. رەنگە نیوەیان خۆیان هەڵواسن.. شەوانیش رادیۆو دەنگوباسی جیهان.. گۆرانی قوڕ.. قسەی زۆرو بەتاڵ.. دوو ملیۆن خەونی رەنگاوڕەنگو درۆ.. پۆلیسو ئاسنگەرو چایەچیو کرێکارو قەسابو قاچاغچیو کۆنە جووتیارو سەپانو شوانو گاوان.. سەدەها رەشو رووتی دەستبەتاڵ.. ئەوانە هەموو لەتاو نان فریای چی دەکەون؟ چیرۆکی چیو تەڕەماشی چی؟ ئەی گەنجانی گەڕەك؟ ئەوانیش هیچ.. پوزی ئافرەتێك، نیوە جگەرەیەك، پێکێك بە دوو سەد چیرۆك ناگۆڕنەوە، تەنها کەسێك ترسم لێی بێ «سیامەند»ە.. ئەمیش چیرۆکنووسێکی بێ بەهرەو سەقەتە، جگە لەوەش.. خوێندەوارێکی کلۆڵە، لاپەڕەیەك بخوێنێتەوە: دوو چیرۆکی بەسەردا قڵب دەکاتەوە، ترسم لێیەتی، لێرەو لەوێ تیرو توانجم تێدەگرێ، بیستوومە لە چایخانەکەی — حەمە رەق — جنێوی پێداوم.. نازانم بۆ؟ گرنگ نییە، ئەویش دەبێ بە پاڵەوانی چیرۆکێکم، بەڵام دوای هەشت ساڵی تر.. یان کە مرد، چونکە ئەمیان چەتوونەو هەمیشە چەقۆیەکی — ئەبو ئەڵقەی — لە باخەڵدایە، تا ئێستاش شاعیرێكو چیرۆکنووسێكو دوو رەخنەگری بریندار کردووە، شاعیرەکە لە مردن گەڕایەوە، من خۆم ترسنۆکم، تەنها لە چیرۆکەکانما ئازام، من لەو دەترسێم، کە دەیبینم مامەحەمەیی بۆ دەکەم، پێی ناوێرم، تووڕە بێ: دەمکوژێ.. چیرۆکنووسێکی زۆر تووشو بەربادە، لە من بەهێزترو کەڵەگەترە، منو ئەو لە پشیلەو پڵنگ دەچین، تۆ بڵێی داوی وام بۆ بنێتەوەو چیرۆکەکەم بۆ دەروێش بخوێنێتەوە، تۆ بڵێی ئەوەندە ناپاكو بەدنیها بێ؟ خۆ من زۆرجار لە ژێرەوە چیرۆکەکانی دەستکاری دەکەم، پێی دەڵێم: گەر تۆزێ زیاتر خۆت ماندوو بکەی.. عەجایبی.. درۆ دەکەم، ئەی چی بکەم؟ تۆ بڵێی ئەوە بکا؟ گریمان دەروێش زانیویەتی من چیرۆکێکم لەسەر نووسیوە، خۆ کتومت ئەو نییە، خەیاڵێکی زۆرو فراوانو

رەنگاوڕەنگی خۆمی تیایە، کەرییەتی من لەوەدایە ناوەکەیم نەگۆڕیوە، دەقاودەق ناوی خۆیم نووسیوەتەوە — دەرویش بایز — ئێ دەبا دەرویش نادر، کەریم، ئۆمەر، سمایل بووایە.. یان ئەوەتا سۆفی، فەقێ، حاجی، سەید بایز بووایە، ئەویش‌و هەموو خەڵکی هەقی خۆیانە گومانم لێبکەن، هەر کەسێك من‌و ئەو بناسێ.. دەزانێ دراوسێی حەڤدە ساڵەین، هەموو نهێنی‌و رازێکی یەکدی دەزانین، ئەوەشیان نەبێ، ئەوەتا پیشەی دەرویش‌و پاڵەوانەکەشم «راوە ریشۆڵە»یە، ئەوەشیان هەر جێی گومانە، بەدبەختی لەوەدایە ناوی ژنەکەشم نەگۆڕیوە، جا تووخوا من باری «هەمین» دەبەم؟ نەك من.. کێ لەم گەڕەکەدا، ژن بێ یان پیاو، دەتوانێ بەرامبەر بە هەمین بوەستێ؟ شاخی دەشکێنێ، چەندەها شەڕی دلێرانەو کوشندەو خوێناوی ئەم ئافرەتەم دیوە، کە دەستی دایە خاکەناز.. دەماری غیرەت‌و پیاوەتیت دەپچڕێ، چەندەها جار کەزی‌و بسکی ژنانی لە بن‌و بێخەوە دەرهێناوە، رۆژو شەوێك کردوویەتی بە بازنەی دەستی‌و لێی نەکردۆتەوە، ئای خوای گەورە.. چ قوڕێکم بۆ خۆم گرتەوە، نە خۆم کاو نە چیرۆك، ئەی چی بکەم؟ بەڵام مانگێکە لە هەموو کۆڕو کۆبوونەوەیەکدا پێم دەڵێن:

«سێ جارم خوێندەوە.. لێی تێر نەبووم».

«پاڵەوانێکی زۆر کوردانەت خوڵقاندووە.. دەستخۆش».

«بۆنی خاك‌و خۆڵی خۆمانی لێدەهات».

«بەردەوام بە.. داهاتوویەکی چاك چاوەڕێتە».

«ئاوا.. زیاتر برۆ نێو رەش‌و رووتەکان.. باشتر تێیان دەگەیت».

«پاڵەوانەکەت پرۆلیتارە».

ئەم قسانە سەریان لە قوڕ راکردم، لەوەش ناخۆشترو ترسناکتر: ناوی کوڕو کچەکەی دەرویشم نەگۆڕیوە، عەبەو خەجە، ئەوانیش دوو بێچووە

پڵنگن‌و کەسیش نەیتوانیوە نینۆکیان بکا، لێمەوە دیارن، لە پشتی هەمین - ی دایکیانەوە مل هەڵدەکێشن، تەڕدەست‌و ئامادەن، دەك ماڵی وێرانم، سەیرە من چیرۆکنووسێکی زۆر بێهەست‌و.... هەم کەریشم، ئەگینا چۆن ئەم شتە ساکارانەم لەیاد چوون، هیچ نەبووایە.. بۆ دەستخەڕۆکردن ئەو چوار ناوە لەعنەتییەم دەگۆڕی‌و لەو ترسە ئازاد دەبووم، ئەوانی دیکەشم بە فڕوفێڵ پینە دەکرد.. ئەوسا دەمتوانی بڵێم:

((هەر تۆ بە تەنیا خەریکی راوە ریشۆڵە نیت، دەیانی وەك تۆ نانی ماڵ‌و منالیان لەسەر راوە ریشۆڵەیە.. ئەوە سەلیم قاقا، ئەوە حەمە تەماتە، ئەوەی ئەحمەدە کەچەڵ.. خۆ هەر تۆ نیت)).

باشە، ئەوەیان هیچ.. بەڵام بۆ بڵاوم کردەوە؟ نەء.. ئەی خۆ بە تەنها بۆ خۆمی ناخوێنمەوە؟ خۆ دەبێ بکەوێتە بەرچاوی خەڵکی، ئەگەر دەمزانی وای لێدێ: پارەم لە خەڵکی قەرز دەکردو هەموو ژمارەکانی ئەو گۆڤارەم دەکڕی‌و سەرجەمیانم دەسووتاند، کەواتە دەروێش بۆ تۆڵە هاتووەو بە دەستبەتاڵی ناگەڕێتەوە، سەیرم دەکاو سەیری دەکەم، کەس لە چیرۆك پەشیمانم نەکاتەوە.. هەمین — ی ژنی پەشیمانم دەکاتەوە، عەبەو خەجە پەشیمانم دەکەنەوە، بەڵام کەی تێیدەگەن؟ عەبە تا شەشی سەرەتایی خوێندووەو خەجەش دەرچووی خانووە قوڕەکانە، هەموو خوێندەوارو ئەدیبە زیرەك‌و پاکەکان وتیان:

((دەستخۆش..!)).

تەنها ((سیامەند)) نەبێ.. وتی:

((فەرهاد.. چیرۆکەکەتم خوێندەوە، بەڵام جوان نییە دراوسێیەکی خۆتان بکەی بە پاڵەوان‌و ئا بەم شێوەیەش ئابڕووی ببەی..!)).

بە ترسەوە پێم وت:

((کاکە راست دەکەی.. بەڵام ئەوەیان چیرۆکەو تۆش وەك نووسەرێکی بەتوانا شارەزای دونیای چیرۆکیت.. شتی وا زۆر شیاوە)).

کەچی خۆی سوور کردەوەو وتی:

((کەرە.. نەشیاوە.. لە کوێ شتی وا بووە؟)).

((لە ئەدەبی زۆربەی میللەتان)).

((بەڵام ئێمە کوردین، خاوەن دابونەریتو ئەخلاقی خۆمانین)).

((سیامەند گیان.. بەقوربان.. چیرۆك چیرۆکەو زیانی بۆ کەس نییە، پاشان خۆ خۆی نایخوێنێتەوە)).

بە گاڵتەوە شانی هەڵتەکاندو پێکەنیو ددانە زەردەکانی وەدەرکەوتن، وەك گورگێکی کەڵبە تیژ هاتە بەرچاوم.. پاشان وتی:

((ترِحێو.. سەرا لە عەقڵت، ئیمرۆش پێی نەزانیٚ سبەی پێی دەزانیٚ)).

هەر لەو رۆژەوە من ترسام، زانیم سیامەند گۆبەندێکم بۆ دەنێتەوە، من ئەو چیرۆکەم خۆش دەویست، بەڵام لەوە پتر لێی دەترسام، ئەمێستاش نەك هەر ترس.. بگرە ڤینم لێیەتیو بۆتە مایەی شەرمەزاریم، هەر لە یەکەم وشەوە، لە یەکەم رستەوە بە گومانەوە نووسیم، بە گومانو ترسەوە، ناوونیشانەکە، کۆتاییەکەی، کە ناردیشم بۆ ئەو گۆڤارە لەعنەتییەش.. بەرلەوەی فرِێی دەمە سندووقی پۆستەکە پەشیمان بوومەوە، دەستم لەرزی، بەڵام هەر ناردم، نازانم چ زوو بڵاو بۆوە، سەرسام بووم، قەت وا زوو شتم بڵاو نەبۆتەوە، دیارە خاکی گۆرِستان نەرمەو زوو لێدەدریٚ.

کە بەم شێوە ترسناکە هاتە ژوورەوە: زانیم قەوماوە، گەورەو بچوکی ناو حەوشەکە سرِو سست بوون، چاوەرِێ بوون، تێکرِا سەیری دەروێشیان دەکرد، هەمین بە خۆو بە کەواو تەشكو دامێنی تۆزاویو کراسی باخەڵ شۆرِەوە خۆی کوتایە ناو حەوشەکە، درِی بەو خەڵکەدا، عەبەو خەجەش وەك هارو

شێت ناو دەرگای حەوشەکەیان لێگرتم، چاوەڕێی ئیشارەتێکی سەرلەشکر بوون، منیش وەك گوناهبارێکی ناو قەفەز سەیری هەر چواریانم دەکرد، هەر زوو سەرم داخست، چاوم لێناتروکێنن، بە رقەوە سەیرم دەکەن، خەڵکەکەش بەم بەزمو کارەساتەی نەدەزانی، دەروێش دەستی لە کەلەکەی نابوو.. دەتووت کوڕە ئازایەو دەبڵ دەبانچەی هەڵگرتووە، هەمین دەستێکی بۆ لچکی کەواکەی بردو لوولی داو خستییە گیرفانی لاتەنیشتی کەواکەی.. من وشك بووم‌و ناوکم کەوت، سەرەتای هەموو شەڕێکی کوشندە هەمین دەست بۆ لچکی کەواکەی دەبا، خۆی بۆ نەگیراو پتر هاتە پێش.. قریشەکەی گەیشتە ئەوپەڕی گەڕەك:

« - زاریٚ.. هۆ.. هۆ.. هۆ زارە دۆم.. ئەوەیە خزمایەتی، ئەگەر دراوسێ نەبووینایە: کوڕەکەت چی پێدەکردین.. ها؟ کچێ شەرمە.. شوورەییە، تا ئێستا کەس نەیتوانیوە ناومان بزڕێنێ.. بەخوا بابە جوانە....».

کەس نقەی نەدەکرد، بگرە زارۆڵەکانیش سام گرتنی، دەروێش قسەکەی پێبڕی‌و هاواری لێکرد:

- بکشێوە.. ئەوە ئیشی ژنان نییە.

- کوو ئیشی ژنان نییە.. خۆ ئەو کوڕە بێشەرەفەی ئابڕووی منی بردییە.. تۆڵەی لێنەکەمەوە.. لەو حەوشەیە ناچمە دەرێ..

- هەمین.. بکشێوە.. پیاو قسان دەکا..

- پیاوی چی؟ جا ئەوانە پیاویان تێدایە؟ ئەگەر پیاو بوونایە باسی شەرەف‌و نامووسی خەڵکیان نەدەکردو.. بە دونیادا بڵاویان نەدەکردەوە..

سەرم هەڵبڕی‌و سەیری هەر چواریانم کرد، تۆ بڵێی بێ چەك هاتبنە کۆڕی جەنگەوە، پتر دیقەتم دا.. دەروێش هیچی پێ نەبوو.. هەروا هەمین – یش.. دڵم ئاوی خواردەوە، هەناسەی حەوانەوەم دا، لە عەبەو

خەجەش ورد بوومەوە.. عەبە حەیزەرانێکی بە دەستەوە بوو، خەجەش گاشەبەردێك.. بەڵام چۆن گاشەبەردێك؟ بەر نێرەکەریش بکەوێ: چیتر نازەڕێ، نە خۆم کاو نە چیرۆك، چەند جارێك بێ ئەوەی، دەروێش، ئاگای لە خۆی بێ، پشتێنە چڵکنەکەی شل کردەوەو بەستییەوە، لەشە باریكو لاوازەکەی لەنێو کەواو سەڵتەکەدا ئەوەندەی تر باریك دەهاتە بەرچاو، لەچاو دەروێش: هەمین لەندەهۆڕێك بوو، ئەسپەژنی وا لەو گەڕەکەی ئێمەدا کەم بوون، هەندەی کە شۆخو رەند بوو.. ئەوەندەش هارو بە شاتەشات بوو، سەیرە.. لەنێو ئەو دۆزەخەی تێی کەوتبووم بیرم لەوە دەکردەوە: «تۆ بڵێی دەروێش، شەوانە، بتوانێ ئەم شینەشاهۆیە رابێنێو بیخاتە ژێر رکێفی خۆی؟» زەحمەتە.. زەحمەتیش نییە، ئەم شەهوەتە کافرە خەرتەل دەکا بە چۆلەکە، لەو باوەڕەدام گەر باسکی تێوە بئاڵێنێو بیگوشێ بە خۆیەوە.. دوور نییە پەراسووەکانی تێك بشکێنێ، گەر ئەو کارەساتە نەبووایە.. دەکرا وەك نوکتەیەك بە چرپەوە بە دەروێشم بگوتبایە.. ئەوسا بەیەکەوە دەکەوتینە تریقەو پێکەنین، دوای خامۆشییەکی کەمو بێزەوەر دوو هەنگاوی تر هاتە پێشو ئارەقەی نێوچەوانی سڕییەوەو وتی:

- سۆفی برایم: دەزانی کوڕەکەت چی پێکردووین؟

باوکیشم، پیرو کەنەفت.. سەرسامو دڵخۆشی شایی کوڕەکەی.. بێ ئەوەی بزانێ دەروێش بۆ ئاگری گرتووە پێکەنیو وتی:

« - یاخوا بەخێر بێت.. دە توو دانیشەو با بزانین چ بووە؟

- لە کوڕەکەت بپرسە..

- لێی دەپرسم.. بەس دەزانی سەلامی خوات نەکرد..؟

- نایەوێ..

- مەیترشێنە.. هەمووی دوو سەعاتە «فەرهاد» لە — شەهرول حەسەل —

هاتیتەوە..

- بەخێر نەیەتەوە.. ئەنگۆش چاوتان لە ئاغاو بەگزادان کرد.. هەی کلاش خوارینە..

- دەروێش بایز.. هەر کەسەو بەگزادەی ماری خۆیەتی..!

- تەڕ بەگزادە نییە..

- ئەوە چ خێرتە دەروێش..؟ هەر ئەمڕۆمان شادی بووە.. کەچی جەنابت حەزی لە شەڕە.. هیچ نەبێ با ڕێزی میوانەکان بگرین..

- پێلاوی میوانەکان سەر هەردوو چاو.. بەس با ئەوان بە شایەت بن.. ئەگەر بەو ئیشەی فەرهادی کوڕت ڕازی بوون.. ئەوە ئەمن کلکم دەخەمەوە ناوگەڵم و وەردەکەوم.. بە سی جزمەی قورعان قەستەم نقەی ناکەم..

- ئاخر چ بووە..؟ با بزانین.. پاشانیش هەنووکە وەختی گلەییە دەروێش؟

- ئەدی وەختی چییە؟ وەختی ئەوەیە کوڕەکەت لەسەر پارچە کاغەزو کتێبان ناوو ناتۆرە لە دراوسێی خۆی بنێ.. وەختی ئەوەیە شەرەفو ئابڕووی من و ماڵ و منداڵم بکا بە بنیشتە خۆشەی سەر زاری هەرچی و پەرچییان..

- دەروێش.. ئەتوو پیاوی تەریقەتی.. سەڵەواتەکی لێدە..

- دوو هەزار سەرەوات لە دیداری فەخری عالەم..)).

گوێم لە ژاوەژاوی خزم و ناسیاو و میوانەکان بوو.. دەتووت کتوپڕ شارە زەردەواڵەت وروژاندووە، تێکڕای خزم و دراوسێ کەوتبوونە مقۆمقۆ:

((- بە ڕاست چ بووە؟

- دەبێ فەرهاد چی کردبێ؟

- شتی ناشیرینی لێناوەشێتەوە..

-خۆیشی سڕ بووە..)).

باوکم دەستێکی بۆ جامانەکەی برد، کە سەغلەت دەبێ.. هەمیشە دەست بۆ جامانەکەی دەبا.. پاشان بە نەرمە تووڕەیی پیرمێردێکەوە وتی:

((- ئێستا چ بووە؟ تێمان بگەیەنە..

- کوڕە نازدارەکەت دەزانێ.. ناوی موسڵمانان دەزڕێنێو ئەوجا دەچێتە – شەهرول تەڕەماش – کوڕە عاقڵەکەت.. ئاخر هەر هیچ نەبێ سەد جار نانو نمەکی یەکدیمان کردییە.. باوەڕتان هەبێ خەڵکینە: لە تەنیشت خەجێی کچم بنووستبایە درم لێی پیس نەدەکرد)).

باوکم بە سەرسامییەوە رووی تێکردم:

((- کوڕم فەرهاد ئەتوو لۆ قسەکی ناکەی؟ دەروێش باسی چ دەکا..؟ تێی ناگەم..)).

دەروێش هەڵیدایەو نەڕاندی:

((هەفتە تێم نەگەی بلە کۆر.. بەڵانەکینێ فەرهاد، تاقانەکەی باوکی، چاك دەزانێ لۆ هار بوویمە..)).

ئا لەم ساتەوەختەدا سەرم هەڵبڕی، بووکی قوڕبەسەر گەزێك دەمی داپچڕیبوو، دەتووت پۆرترێتەو بە دەستی هونەرمەندێکی سەرخۆش کراوە، ئەبڵەقو سەرسام، هەردوو چاوی بڕیبووە من، زەقو پڕ ترس، بێدەنگ دەیپرسی، هەر ئەو نا، هەموو خەڵکی.. حەشاماتی ناو حەوشەکە تێکڕا ئەبڵەق ببوون، بە چاوێکی پڕ لە گومانو پرسیارەوە سەیریان دەکرد.. وەك ئەوەی تاوانێکی گەورەم کردبێ، هەندێ بەزەییان لە روو دەباری، هەندێکی دیکەیان ترسو.. شەرمو شکان.. ڕاڕایـیو دڵەڕاوکێ، حەزیان دەکرد.. بە تاسووقەوە بوون بزانن چ تاوانێکم کردووە، مەلی خەیاڵیان رووەو ئاسمانێکی پڕ لە تەمو دووکەڵ هەڵدەفڕی، گومان دڵی هەموویانی کرمێ کردبوو، دەیانویست بگەنە ئاکامێكو ئارام بن، بووك هەر دەمی داپچڕی بوو.. تۆ بڵێی

لە ترسانا ئەو چیرۆکەی بیرچووبێتەوە کە لە ژێر ئەسپیندارەکانی — شەقلاوە — بۆم گێڕایەوە.. خۆ خۆشم شەرمو ترس پەکیان خستبووم.. لە بێدەستەڵاتیی خۆم رووم کردە باوکم:

((- بابە.. هیچی لێنازانم.. گەر خۆی قسە نەکا ئەمن چوزانم.. باوەڕت هەبێ هیچ لە خۆمدا شك نابەم..)).

دەروێش بە تووڕەییەوە نەڕاندی، چاوەکانی سوور هەڵگەڕابوون، دەتووت دوو چاوی هەڵۆیەکی برسین.. هەڵۆیەك رەدووی چۆلەکەیەك کەوتبێ.. منی چۆلەکە، کە سەیری هەردوو کونە لووتیم کرد.. ئەسپێکی سەرشێتو ماندووم هاتە بەرچاو، پتر هاتە پێشەوە.. هەروەك بڵێی هێرشێکی شێتانەم بۆ بێنێ:

((- کوڕی بابم.. ئەتکمان پێدەکەیتو خۆت ناکەی بە خاوەنیشی.. ها..؟)).

هەمین بە دەست راوەشاندنو هاتو هاوارەوە زریکاندی:

((- بەخوا جوانە.. کوڕی زارە دۆم باسی من بکاو بە دونیادا پەخشی کاتەوە..)).

ئەو زریکەیە دەرو دراوسێی دیکەی لێکۆکردینەوە، هەموویان لە چاوتروکانێکدا رژانە بەردەرگای حەوشە، پاڵیان بە — عەبەو خەجە — وە نا.. حەوشەکەو ئەو حەشاماتە: برکی دەکرد، گەرماو هەناسەسواری، هاڵاوو بۆنی خۆشو ناخۆش، قاوو قریشك، نیشانەی پرسیارو سەرسوڕمانی سەر رووی خزمو دۆستان، زاقو زریقی زارۆڵەکان، زار داپچڕینی بووك، بگرەو بەردەی ژنو پیاوان، جرتو چەقەنەو هەللاو هوریای مێردمناڵە چەتوونەکان، زەردو سوورو ئاڵاو واڵا، ترسو شەرمو سەرسامی خۆم.. ئەمانە هەمووی لە پەلوپۆیان خستم، لاڵ بووم.. بێ گومان بووم کە هەر ئێستا لە

هەموو لایەکەوە خەڵکی گەڕەك، لە ئێوارەیەکی وادا کە هەمووی بێ ئیش‌و کارە، باوێشك دەداو مێش لە خۆی پاس دەکا، گەمە بە گونی دەکاو تەزبیح بادەدا.. هەر ئێستا مەزن‌و منداڵ، ژن‌و پیاو بە دەم بای غارەوە رووەو ماڵی ئێمە دێن.. ژنان پێیان لە تەشك‌و دامێنی کەواو کراسەکانیان گیر دەبێ، منداڵان خۆیان لە چڵپاوی ناوەڕاستی کۆڵانەکان ناپارێزن.. رۆژی چەندەها شەڕو فەرتەنە.. شانۆگەری لەو بابەتەم دیبوو، هەردوو بابەت: هەم تراژیدی‌و هەم کۆمیدی، لەو ساتەدا، لەو ساتە پڕ شەرم‌و گومان‌و ترس‌و چاوەڕوانییەدا گەلێ شەڕی کوشندەی ئەو گەڕەکەی خۆمانم بیر کەوتەوە: سەری شکاو، دەموچاوی خوێناوی، پیاوی دەست بە خاکەناز‌و مەترەق، چەقۆو خەنجەر، تێلاَ، بێڵ‌و چەکوش، بگرە دەبانچەش.. پیاوی سەرکوت‌و جامانەبەسەر، جامانەلەمل، پێ خواس، دەست‌و قۆڵی شکاو، تیغی سەرپشت، برینی قەبەو دەم کراوە، مەرگ‌و خەستەخانەو بەندیخانە، ژن تەڵاقدان، شەڕە جوێن‌و شەڕە تف‌و شەڕە قۆندەرە، ژنانی تەڕدەست‌و چەقاوەسوو.. منداڵێك دەستی گرتووە، یەکێکی تریان سکی پێ خستوتە بەردەم، سێیەمیان بە باوەشییەوە، دەست لە کەزی‌و تیتك نان، شاتەشات، زریکەو ناڵەناڵ، قوڕپێوان، بابەڕۆ، بەردبارانی منداڵان، پەنجەرەو دەرگا شکاندن، براڕۆ.. دوا تەکنیکی جوێن داڕشتن:

« - هەی منارەی چۆلیت تێ..

- قەڵاتەکە بە قوزی دایکت..

- نا وەللاَ هەزار فەردە کیر بە دایك‌و داپیرت..

- بێم لاق بخەمە ناو گەڵت لێکت هەڵدەزڕێنم..

- هەی کیری ئۆمەتی موحەممەدی بە دایك‌و خوشکت..

- بڕۆ کچێ بڕۆ.. هەی بێ دەرپێ..

- قادر کردی.. کوو نەمردی..

- ڕێم کەن.. ڕێم کەن تا یەك فەردە خوێ بخەمە دەرپێیەکەی..

- هەر لە دوڕ دەوی جسناتت ریم..))..

زۆرجاریش دوای ئەو شەڕە کوشندانەی دراوسێیەکان زەرەرێکی زۆر لە هەردوو بەرەی دوژمن دەکەوت، لە کوشتارو بریندار، هەندێ جاریش بە دوژمنداری درێژخایەنو تۆڵەسەندنەوەش نەدەبڕایەوە.. بەندیخانە، خەستەخانە.. بگرە شێتخانەشی تێدەکەوت، زۆرجاریش بەردێك، دارێك، چەقۆیەك، خاکەنازێك بەر کەللەی زەلامێك دەکەوتو مێشکی لەقو لۆق دەکرد، تا دەهات ژمارەی شێتەکانی گەڕەك پتر دەبوون.. شێتەکانی شار.. کە دواجار گەڕەك لێیان بێزار دەبوون لە شێتخانەیەکی پایتەختدا خۆیان دەدۆزییەوە، خزمو خوێش.. بگرە ئەوسا نەك هەر خزمو دۆست.. دوژمنەکانیشی دەچوونە دیدەنیو بۆیان دەگریان، سەیرێکی دەروێش بایزم کرد.. وا هاتە بەر دیدەی خەیاڵم کە من بریندار بوویمە، خەڵتانی خوێنم، چواردەستە بەرزم دەکەنەوە، سەرم شکاوەو دەموچاویشم یەك پارچە خوێنە، دایکم.. دایکە پیرو کەڕو لاڵو کلۆڵەکەم کەوتۆتە بەرپێی هەمین، ئەویش دەیشێلێ.. هەروەك فیلێك پێ لە مشکێك بنێ، هەردوو کەزییە سپییەکەی بوونەتە دوو بازنەی ناشیرینی مەچەکی هەمین، خزمەکانیشم فریای پێڵاوو عەباو جامانە ناکەون، فریای تاکسیو ئوتمبێلی خۆیان، فریای مناڵ لە باوەش کردن، چوار چوار لە دەرگای حەوشەکەوە بە تەنگەتاوی دەردەپەڕن.. فڕکان فڕکان.. لە ساتەوەختێکدا سەدان دیمەنی ترسناكو ناشیرین هاتنە بەردیدەی خەیاڵم، دەرحاڵ هەروەك بڵێی لە خەونێکی تۆقێنەر ڕاپەڕم بووك وەئاگای هێنامەوە.. بە دەنگێکی کزو پڕ ترسەوە لێی پرسیم:

((- فەرهاد.. ئەوە چیتە.. لۆ قسەکی ناکەی..؟

- نازانم شیرین.. نازانم مەسەلە چییە؟)).

لە هەمان کاتیشدا دەمزانی ئەم وەڵامە درۆیە، وەلێ لەوە دڵنیا بووم کە بووك چیرۆکەکەی ژێر ئەسپیندارەکانی شەقڵاوەی بیر چۆتەوە، خۆم دەمزانی، زۆر چاك، دەروێش بۆ وا شێت بووە، هەمین بۆ وەك مریشکە کورك، خۆی گیف دەکاتەوە، دەمزانی عەبەو خەجەش بۆچی ناو دەرگایان لێگرتووم، بەڵام بۆ نەدەکرا ئەو چیرۆکە ناخۆش و ترسناکە بگێڕمەوە.. ئەو خزمانە بۆ سەر شایی هاتبوون.. نەك شین و شەپۆڕ، گەنجەکانیش، بە کوڕو کچەوە لە سەرو شان بادان کەوتن، خزمان شڵەژان.. پیاڵەی چاو پەرداخی شەربەت قلّپ دەبوونەوە، زمانم گۆی نەدەکرد.. چی بگێڕمەوە؟ بڵێم چی؟ چۆن دەست پێبکەم؟ چۆن بەرگری لە خۆم بکەم و ئەو تاوانە رەشە بسڕمەوە؟ خۆم دەزانم گوناهەکەم گوناهێکی سپییە.. وەلێ چۆن دەروێش، ژنەکەی، مناڵەکانی تێبگەیەنم.. ئەو خزمانە، دایك و باوك، دەرو دراوسێ.. چۆن تێیان بگەیەنم کە من چیرۆکم نووسیوە، ئێ باشە.. بەڵام هەندێکیان نازانن چیرۆك چییە و چۆن و بۆچی دەنووسرێ، هەندێکیان وا دەزانن حەکایەتی بەرئاگردانە، هەندێکی دیکەشیان بە کەرو بێ عەقڵم دەزانێ، زۆربەشیان هەر نازانن من خەریکی شتێکم ناوی چیرۆکە، بگرە کوڕانی گەنج و کچە جحێڵەکانیش هەر نایزانن.. نەك هەر ئەوان.. بگرە ئەندازیارو پزیشك و فەرمانبەرو مامۆستاکانیش.. ئەوانەی کە خزمی خۆمن نازانن، جا کامەیان دەخوێنێتەوە تا بزانێ من چیرۆك دەنووسم..؟ چیرۆکیش ژیانی پڕ لە نەهامەتی و شادی و ڤین و خۆشەویستی و برسیەتی ئەوانە، هی ئەوانەو من دەیدزم و دەیخەمە سەر پارچە کاغەزەکان تا خەڵکی ئاگای لە حاڵم بێ، ئاگایان لە ژین و گوزەرانی خەڵکانی گەڕەکەکەی ئێمە بێ، گەڕەکە بۆڕو پیس و پڕ ئاژاوەکەمان، گەڕەکی برسی و تینوو، پڕ برین و خوێن و جوێن، پڕ

لە مزگەوتو چایخانە، مارەبڕینو ژن تەلاقدان، شەرمو شکان.. چۆن تێیان بگەیەنم کە من.. ئا من ژیانی نالەباری دەروێش — م دزیوە.. دزینێك کە پڕە لە جوان مەردی.. دزینێکی پاكو بێگەرد، دزینێك کە خزمەتی گەل، مێژوو، ئەوان دەکا، خزمەتی خۆی، گەڕەك، دەشێ خەڵکی بۆی بگرین، بۆ بە داخەوە بن.. بیری لێبکەنەوە، پتری لەسەر بنووسن.. بە دوای هۆکارەکاندا بگەڕێن، تێم ناگەن.. هەتا گەر پێیان بڵێم.. من دەروێش بایزم خۆشدەوێ، هەمین، عەبە، خەجە، هەموو خەڵکی گەڕەك.. بە گەوادو حیزو سۆزانییەوە.. هەموویان گلێنەمن، پێیان بڵێم: من بە برسیەتی ئەم خێزانەو خێزانەکانی تر برسیم، شەوانە تا بەیانی لەنێو کۆڵانە تاریکەکانی خەونما دێنو دەچن، من کە هیچم بۆ ناکرێ، لەم ئانو ساتەی ئێستامدا کە هیچم پێناکرێ.. دەمەوێ بە چیرۆکێك خوێنیان، ڕەنگیان، دەنگیان، دڵیان، فرمێسکیان، حەزو حەژمەتو حەسرەتیان، ناومالّو حەوشەو بن ساپیتەی ڕەش داگەڕاویان، شەڕو جنێویان، ئارەقی قەهرو دووکەڵی خەمیان، کوفرو خواپەرستنیان، ڕقو میهریان، سۆزو بەزەییان، هەناسەو هەنسکی قووڵیان.. تفو لیكو شەهوەتیان پیشانی ئەو خەڵکە بدەم، لەسەر پارچە کاغەزێك.. چەندەها پارچە کاغەز.. ئەو کاغەزانەی جاروبار ژمارەی پارەو پوولی قۆنتەراتچییەك دەگرنە خۆیان، یا نامەی دڵداری هەرزەکارێك، یان دەرزو دەوری قوتابییەکی بێئاگا، بەلام من.. هەر لەسەر ئەو لاپەڕانەی کە ڕەنگە بە سەدەها بابەتی قۆڕ پڕ بکرێنەوە.. من دێمو ژیانی پڕ لە ئەشکەنجەو ناسۆری دەروێش بایزی لەسەر دەنووسمەوە، گریانو پێکەنین، خەونو خەیاڵ، هیواو نائومێدی، تاسەو ئارەزوو.. چۆن تێی بگەیەنمو.. پێی بڵێم.. تۆ لام گەورەیتو خۆشم دەوێی.. هەر خۆشەویستی وای لێکردووم لەسەرت بنووسم، بۆت بنووسم، تۆ ئەوەندە کارت تێکردووم.. بگرە لەو هەفتەیەی کە لەگەڵ

خۆشەویستەکەمدا دەتوامەوە، لە گۆمی چاوە زەردەکانیدا باسکە مەلەم دەکرد، دەنێو تاریکی قژە رەشو قەرەجییەکەی خۆم دەشاردەوە، بە تەنها ماچێکی دەتوامەوە.. ئا لەو ساتەشدا.. دەروێش بایز.. شەوانی پڕ لەزەتی زاوایەتی.. تۆو هەمینو رەشو رووتی گەڕەك، عەلەو جەلە، لە من نەگەڕاون، لە گلێنەما ژیاون، لە مێشکما، هیچ خۆشییەك ئێوەم لەبیر ناباتەوە، چی بە هەمین – ی هێلکەفرۆش بڵێم.. چی بە عەبەی سەرشێت بڵێم، چی بە خەجە بڵێم.. خەجەیەك کە لە منالییەوە کارەکەری ماڵە ئاغاو بەگو پیاوە دەوڵەمەندەکانی شار بووە، چی بە کۆنە سەپانێکی کرمامنج بڵێم کە جگە لە خواو شەیتانو هەمینو تۆڕو ریشۆڵەو برسیەتیو شەهوەتی شەوانی هەینی کەسی دیکە.. هیچی تر ناناسێ، ئەو پیاوەی بۆ پارووە نانێك سواری کۆڵی شێر دەبێ، بۆی دەچێتە ئاسمان، بنی دەریا.. نێو دۆزەخ.. چۆن بەرگری لە خۆم بکەم، تۆ بڵێی بەوە قایل بێ.. گەر پێی بڵێم تۆ ئەوەندە گەورە بوویت.. بوویت بە هەوێنی چیرۆکێکم.. گەرچی چیرۆکەکانیشم لە ژمارەی پەنجەکانم پتر نین، دەروێش بایز.. بۆ تۆ شانازیو شکۆمەندییە من باست بکەم.. چیرۆکت لەسەر بنووسم، بۆ من چیم؟ هەرچی بم.. هیچ نەبێ مرۆڤم، خۆ توانیومە چوار دڵۆپە فرمێسکی پڕ لە قەهرو ژانی دەروێش بخۆمەوە.. بنووسمەوە.. ئەرێ هۆ عیسا.. دەڵێن تۆ بۆ رزگاریو سەرفرازی مرۆڤ لە سێدارە دراویت، خوێنی خۆت لە میللەتەکەت حەڵاڵ کردووە، بە خوێنی خۆت بەخشندەییت پێبەخشیون، ئەی هەموو ئەوانەی مرۆڤی سەر ئەم زەمینەتان خۆش ویستووە.. کامەتان نەتلاونەتەوە.. کامەتان بەردباران نەکراون؟ هۆ عیسا، مووسا، برایم، داود، نوح، یوسف.. سوقرات.. هۆ.. هۆ.. هۆ.. هەمووتان.. فریام کەون.. ئەوەتا لەپای خۆشەویستی خۆم.. لە مایەی سووتانم بۆ دەروێش تفم لێدەکرێ، جوێنم پێدەدرێ، ئەوەتا چوار کەس

دەرگـــای حەوشـــەیان لێگرتـــووم، ئاهـــەنگی یەکـــەم هەفتـــەی زاوایـــەتیم لێدەشێوێنن.. تێکیدەدەن، قەستیانە بمکوژن، خوێنم بخۆنەوە، نـاتوانم تێیـان بگەیـەنم.. پێیـان بسـەلێنم کـە مـن.......... هـیچ.. ئـای کـە سـاویلکەو بەستەزمانن.. گوناهی خۆیان نییە.. دوژمنی خۆیان خۆش دەوێو لـە دۆسـت تەرەن، دەستی چەوسێنەر ماچ دەکەنو تف لەو کەسە دەکەن لە قوڕو چڵپاو دەریاندێنێو دەیانخاتە سەر کاغەزە سپییەکان، ئارەقەیان دەسڕێتەوە، خوێنی تـەوێڵیان دەلێسـێتەوە، برینیـان تیمـار دەکـا، باسـكو لاقـی شـکاویان بـۆ دەگرێتـــەوە، ســـەما بـــۆ دوژمـــن دەکـــەنو تـــیر دەگرنـــە خۆشەویســـتان.. پێغەمبەران.. ئێوە فریام کەون.. ئـەی ئـەو مەزنانـەی بـۆ سـەرمای زسـتانی هەژاران بوونەتە پشکۆو ئاگر، بۆ سکی مناڵە نەخۆشو رووتو برسییەکانیان بوونەتە پاروو، بوونەتە سەربان، ئاسمان، بوونەتە دۆشـەگو سـەرینو لێفـەو ئاگردان، بۆ زەوییەکانیان بوونەتە باران، فریام کـەون ئـەی ئەوانـەی خۆتـان مرانـد تـا ئـەوان بـژین.. هـۆ دۆستۆیفسـکی، تۆلسـتۆی، چـیخۆڤ، بـەلزاك، هێمنگوای، دیکنز، ئیتماتۆڤ، گۆرکی، لۆرانس.. هۆ جاك لەندەن.. هـۆ مونیـف، کەنـەفانی.. مـەحفووز، فـلان.. فیسـار، عەلـە.. جەلـە.. ئێـوە کـە چـیرۆکتان نووسی.. پـێم بڵێن.. هـیچ پاڵەوانێك ئـاوا ناودەرگای لێگـرتن، تـەمی تـرسو مەرگی بۆ هێنان، قەستی کوشتنی کردن، ئێـوە زانـاترن، دانـاترن.. پـێم بڵێن چۆن تێیـان بگەیـەنم.. بـە چ زمانێك...... قـەت دیوتانـە پاڵەوانێك لێتـان راست بێتـەوە؟ بیـەوێ لەسـەر چیرۆکێك حەشـرتان پـێ بکا، بریندارتان کـا، بتانکوژێ.. ها؟ گەر ئێوە واتان بەسەر نەهاتووە.. بۆ دەبێ مـن بەسـەرم بـێ؟ منێکی نەگبەت کە لە هەموو ژیانما لەسەر کاغەز ژیاوم.. بەوە چاکە هـەموو پاڵەوانەکان لێم وەئاگا نەهاتوون.. مەلا کوێرەکە، قەیرە کچەکە، باوکم.. ئـا.. زۆرجار باوکم دەبێ بـە پاڵەوانی چیرۆکێكو رسوای دەکـەم.. تۆڵـەی خـۆمو

دایكمی لێدەكەمەوە.. تۆڵەی شەقو تفی منداڵی.. ئەو دەمەی لە چڵەگیایەك ناسكتر بووم.. ئەی كوڕە ئیفلیجەكەی چەلەبی، بێوەژنەكەی دراوسێمان، كابرای گەواد، ژنە سۆزانییەكە، خۆم، ئا.. خۆم.. چۆن خۆم لە خۆم وەئاگا نایەم؟ ئەگەر خۆمو ئەوانە هەموو كۆ ببنەوە.. بەیەكەوە، شێتانە، پەلامارم دەن.. گەر بكەومە ژێر شەقو تفو مەترەقو چەقۆو خاكەنازو پێڵاوو نینۆكیان.. ئەوسا چی فریام دەكەوێ؟ كێ رزگارم دەكا؟ خۆ زۆر شەویش دێنە خەونم، ئازارم دەدەن، هەڵمدەواسن.. وەلێ كە لە خەو رادەچەنم.. ئۆخەی دەكەمو ئارەقەی ترس دەسڕمەوە.. خوا بتگرێ سیامەند.. چۆن توانیت ئەم كابرایەم لێ هار بكەی؟

لەگەڵ نەڕەی باوكم وەئاگا هاتم..

((- ئەوە كەڕیت.. ئاگات لەو هاتو هاوارە نییە؟ قسە بكە..)).

لەوە دەچوو من نوقمی خەیاڵی خۆم بووبم، دیسانەوە ئاوڕێكم لە بووك دایەوە، كلی خەمو ترسێك چاوەكانی رشتبوو، قەت چاوەڕێی نەدەكرد لە هەفتەی یەكەمی بووكێنیدا وای بەسەر بێ، تا ئەو ساتەش كەس نەیدەزانی دەروێش بۆچی كەف دەچەڕێنێو تووڕەییەكەی ئاگر دەكاتەوە، تەنها خۆم نهێنی ئەو كارەساتەم دەزانی، تەنها منو دەروێش، هەمینو عەبەو خەجەش، حەزم دەكرد هەموویان بڕۆنو ئەو ناوە چۆڵ بكەن، تەنها خۆمو مام بایز لەو دادگا رەشە بمێنینەوە، منو ئەوو.. بەس، خۆزگەم دەخواست یەكێك دەستی بووك بگرێو دووری خاتەوە.. تا ئەو مەرگەساتە نەبینێ، پتریش لەوە دەترسام لە بەرچاوی بووك بمشكێنن، چی لەوە ناخۆشترە لە هەفتەی یەكەمی زاوایەتیدا.. لەنێو گەرمەی ئەو ئاهەنگەداو لە بەرچاوی بووك زاوا بشكێنیت، ئابڕووی ببەیت، زاماری بكەیت، تەنها جوێنێك، پلارێك، قسەیەكی رەق.. بەسە وام لێبكا خۆزگە بخوازم بمرم.. ببمە دڵۆپە ئاوێكو زەوی

هەڵممژێ، خۆ هێشتا هیچ نەقەومابوو.. کەچی خەریك بوو دڵم شەق بەرێ، هەر ئەوەتا نەدەمردم، هەناسەم تەنگو سوار، بینایم لێڵ، قورگم وشك، دڵێکی پڕ خەمو ترس، پەرێشانو داماو.. دەلەرزیم.. زوو زووش ئاوڕم لەو حەشاماتە دەدایەوە، لەگەڵ یەکدی کەوتبوونە مقۆمقۆ، بڵمەبڵم، سکاڵاو گلەیی، دەست بەیەکادادان، ئارەقەسڕینەوە، مۆڕبوونەوە.. لە کەسیان تێنەدەگەیشتم، هەقیانە، هیچیان لێنەدەزانی.. لە چی بدوێن؟ هەر ئەوەندەیان زانیوە من ئابڕووی دەروێشم بردووە.. بەڵام چۆن؟ ئەم پرسیارە دەیەها وەڵامی گەرەکە.. دەیەها بۆچوونو لێکدانەوە، کەسیان باوەڕ ناکەن من شتی قۆڕم لێ بوەشێتەوە، کەواتە دەبێ چ گوناهێکم کردبێ؟

لەپڕ هەمین هاواری کردو من راچەنیم.. دەرحاڵ هەموو لەشم کەوتە سەر ئاوو ئارەقە.. تەقییەوە:

((- شاخی دەشکێنم.. بە خەراپە ناوم دەبا؟)).

ویستم هەمین ئارام بێتەوە.. لەسەرخۆ وتم:

((- پلکە هەمین.. ئەتوو وەکی دایکمی.. حەددم چییە بە خەراپە ناوت بێنم.. لە کن کێ......؟)).

هەمین قسەکەی پێبڕیمو شیڕاندی:

((- خۆت دەزانی جەناب، ئەفەندی.. کوڕە بە ئەدەبو رەوشتەکەی گەڕەکێ..)).

((- هیچ لە خۆم شك نابەم.. خۆت پێم بڵێ.. با ئەو خەڵکەش پێبزانێ..)).

- جوانە.. بەخوا بابە جوانە.. ئەوانیش بزانن کوو شەرەفو نامووسی منت بردییە.. ها..؟.

لەپڕ دەروێش هەڵیدایەو نەڕاندی:

((- ئەدی بابم.. ئەدی کوو.. شایی ئابڕووبردنی مەیە.. شەرمیش ناکا.. ئەوە ئەتوو داناڕزێی.. تەرەس؟)).

تا ئەو ساتە بیرم لەوە نەکردبۆوە ئاخۆ دایکە کەڕولاڵەکەم ئەم هەرایە چۆن دەبینێ.. بە چی تێدەگا، دەبووایە ئاوڕێکیش لەو بدەمەوە.. دیم سەرسامو ئەبڵەق بووە، دەمی داپچڕیوە، بە دەستو پەنجەکانی دەدوێ، دەیویست لەو بەزمە بەشدار بێ، چاوە کزو پڕ ترسو غەمگینەکانی بەس بوون بۆ ئەوەی من بخەنە دڵەڕاوکێو بێ ئۆقرەیی.. چۆن تێی بگەیەنم.. بە چ زمانێك؟ گەر هەمووشیان حاڵی بن، ئەوە دوا کەس کە لەم قیامەتە تێ نەگا.. دایکە کلۆڵەکەمە، ئەو ئافرەتە لاڵە هەرگیز بەوە نازانێ کوڕە نەگبەتو سەربەگۆبەندەکەی بە نووسینی چیرۆکێك ئەو ئاژاوەیەی ناوەتەوە، مانگی هەنگوینی لە خۆیو بووك کرد بە مانگی پیاز، دڵم قوڵپی دەدا، گرێك لە هەناوم بەربببوو.. چاوەکانم پڕ ببوون لە ئەسرین، حەزم دەکرد بیدەمە پڕمەی گریان، وەك پیرەژنە جگەرسووتاوەکان خۆڵی دونیا بەسەری خۆمدا بکەم، پاشگەز بوومەوە، شەرم نەیهێشت بگریم.. گەر بگریم ئەو خەڵکە چیم پێدەڵێن؟ چۆنم باس دەکەن؟ ئەو بووکە ساوایە چۆن سەیرم دەکا؟ لەو ساتەدا هەستم کرد هونەر لە بەردەم نەزانینی ئەو خەڵکەدا، لە بەردەم بێئاگاییو بێهۆشیدا چەندە رەزیلو هیچە، لە بەردەم ئەو خەڵکە خوێندەوارو نەخوێندەوارەی راکەڕاکەی نێو بازاڕ پەکی خستوون، هەر ئەو دەمە سکم بە شیعرو چیرۆكو شانۆو تابلۆو مۆسیقاو هەموو شاکارە بێنازەکان سووتا.. ئەوانەی بە خوێنو فرمێسك دەنووسرێن، خەڵکیش.. خەڵکێکی زۆر پاقلەی لەسەر دەخۆن، میزی بەسەردا دەکەن، تۆزی غەریبی چەندەهاساڵیان لەسەر دەنیشێ، ئەو پارچە کاغەزانەی ژانو ئازاری مرۆڤن، بۆنی خوێنیان لێدێ، دەبن بە خۆڵەمێشو سووتووی ئاگر، دەکەونە بەر

هێرشی رەشەباو بە دیوارەکانەوە دەنووسێن، وشە نازدارەکان لەگەڵ ئاوەڕۆی چڵکاوی نێو زێرابەکان دەتوێنەوە، دەسڕێنەوە، چەندەها جاریش دیومە.. منداڵی ریخنو سکچووی پێ پاك دەکەنەوە، بۆ ئەو کتێبانە دەگریام لەسەر شۆستەکان تۆزو خۆڵی پێی ڕێبوارانیان لەسەر دەنیشێ، یان ئەو کتێبە زەردانەی لەسەر رەفەی کتێبخانەکان کەوتوون.. هەر دەڵێی مریشکی نەخۆشو دانکەگرتووی سەر کەپری خۆشناوانن‌و.. هەڵنیشتوون.

ئای مرۆڤ ئازارت چەندە گرانە..!

دیسانەوە دەنگی عەبە هوشیاری کردمەوە:

((- سەری نەکەمە دوو لەت لەم حەوشەیە ناچمە دەرێ)).

خەجە — ش بۆی سەندەوە:

((- لەدوور دەوی خۆیو بابی دەڕیم)).

خەڵکەکە سڕو سەرسام سەیری عەبەو خەجەیان کرد، کەمێ غیرەتم پەیدا کرد، نەمتوانی چیتر چاوەڕێ بم.. لەوە زیاتر جنێومال بکرێم.. رووم کردە دەروێشو لێم پرسی:

((- دەروێش.. هەنووکە تێم بگەیەنە.. چی بووە؟ با لەیەکدی حاڵی بین..)).

ئارەقەی نێوچەوانی سڕییەوەو هەڵیدایە:

((- جەنابت.. حەکایەتت نووسیوە یان نا؟

- با.. نووسیومە..

- باسی منو هەمین — ت نەکردییە؟

- نەء.. وانییە.. لێم گەڕێ با تێت بگەیەنم..

- حاشای لێمەکەو نامەوێ لە هیچیش بگەم..

- خاڵە دەروێش.. بە قوربانی چاوت بم.. حەکایەت شتێکی خەیاڵییە..

- کورم.. ئەوە ئەتوو کێ هەڵدەخەڵەتێنیت؟

خەیاڵی چیو تەڕەماشی چی؟ کوڕی خۆم چما ئەتوو هیچت تێدا هێشتیتەوە.. هیچ ماوە باسی نەکەی.. رەدووکەوتن.. سەپانی، باپیر ئاغا، راوە رەشۆڵە.. بابەکەم.. ئەتوو ئەمسەرو ئەوسەری دونیات تێگەیاندووین، نامووسو شەرەفی ئێمەت خستۆتە سەر پارچە کاغەزانو بە دونیادا بڵاوت کردیتەوە.. خوا هەڵیدەگرێ.. کوڕە.. پێغەمبەر قبوڵی دەکا..؟)).

هەمین دوو هەنگاوی تر هاتە پێشەوەو زریکاندی.. وا بزانم لەگەڵ ئەو زریکەیە پیاڵەو پەرداخو تەپڵەكو قاپەچەرەزی سەر مێزەکان لەرزین.. بگرە بانە تەپیوەکەشمان.. بە دەم زریکەوە وتی:

((- باشە کوڕی فیتڕێ ئەمن کەنگی بەدووکەوتیمە؟ هەر لەسەر دوو قسەی وایە خەڵکی دەبنە دوژمنی یەکدی..)).

رووی کردە میوانەکانو هەموویانی کرد بە شایەت:

((- خەڵکینە.. وایە یان نا؟ کامەتان شتی وا بێ رێو جێ قبوڵ دەکا؟)).

منیش پێ بە پێی ئەو رووم کردە خزمو ناسیاوەکانی خۆم.. بۆ بەرگری وتم:

((- خزمینە.. لە راهی خوا.. ئەمەیان خەیاڵی خۆمە.. شتێکی راست نییەو ئەمن بۆ خۆم رەدووکەوتنەکەم لێ زیاد کردووە)).

عەبەی تووڕەو ترۆ لە شوێنی خۆیەوە هەڵیدایە:

((- جا قەحپەباب.. ناوی خەڵکی پێڵاوە لە پێی بکەی؟)) هەمین بۆی تەواو کرد:

((- دەتەوێ هەر بە درۆ ناومان بزڕێنیتو لێت بێدەنگ بین.. ها.. کوڕی دۆمە دڕاوێ......)).

وشەی - دۆم - منو باوکمی وەئاگا هێناو ئەمجارەیان هەردووکمان

ئارەقــەی تووڕەییمــان دەردا، وشــەی دۆم دەتــووت ســوژنەو لــە گلێنــەمان دەچەقێ، نەك هەر منو باوكم.. میوانـەكانیش سـڕ بـوون.. پاشان بـاوكم بـە دەنگێكی كەرخو كزەوە وتی:

((- با بەس بێو عەیبە.. ئەوە دە جارە بڵێین زارە دۆم.. بلـە كـۆر.. هـەر هیچ نەبێ نانو نمەكی یەكدیمان كردییە)).

دەروێش بە تەوسەوە وەڵامی دایەوە:

((- بەخوا بابە جوانە.. هەتا خاوەن ماڵ چوو دز بگرێ.. دز خاوەن مـاڵی گرت.. خۆتان عەیبە بزانن.. گـەر حیسابێكتان بـۆ نـانو نمـەك بكردایـە ئـاوا ئابڕووی منتان نەدەبرد..!)).

لەم ساتەدا كەس ئاگای لێنەبوو كە دایكم بێخشپە هەستایەوە، لە هـەمین چووە پـێش، چاوەكانی دەپاڕانـەوە، دەكرۆزایـەوە، ئـازای جەسـتەی دەلـەرزی، كووڕ ببۆوە، لێوە بێخوێنەكانی خـەمو ترسـیان دەباراند، بـە دارەدار گەیشـتە كن هەمین، كتوپڕ بەسەر دەسـتیدا نووشـتایەوەو ویسـتی ماچی بكا، هـەمین بێشـەرمانە دەسـتی راتەكانـدو نەیهێشت، سووكە پـاڵێكی پێوەنـا، پاشـەوپاش كشایەوە، لە دواوە كچێكی ئـامۆزام گرتییـەوە.. ئـەگینا بـە پشتدا وەردەگـەڕا، ئەم دیمەنە هەموویانی سڕ كرد، لە هەمووشیان پتر منی تاساند، دونیـانی لـە بەرچاوم تاریك كرد، خۆم بۆ نەگیراو بە تووڕەییەوە هاوارم كرد:

((- پــاڵ بــەو پیرەژنــەوە مــەنێ.. بــە دایكــت دەشــێ.. تــەواو بێتامتــان كرد.......)).

هەمین هەروەك بڵێـی دوو سـەد ساڵە پیـاو بووبـێ.. دەسـتی بـۆ ناوگـەڵی بردو زۆر بە ساردییەوە وتی:

((- ئادەی كوڕی دۆمـەڕەش وەرە گونم بگـرە.. هێشـتا ئـەتوو خۆتمـان لـێ سۆر دەكەیتەوە.. كوڕی فلقێ..؟!)).

تەواو.. ئاهەنگی زەماوەند بوو بە شین، هەموو شتێکیان هەڵگێڕایەوە، تێکیانترشاند، لە بەرچاوی بووك سووكو رەزیلیان كردم.. هیچم بۆ نەمایەوە.. لە بێدەسەڵاتیان وتم:

((- ئێستا هەرچییەکی کردوومە.. تەواو.. بڕایەوە.. فەرموون.. ئەوەتا پۆلیسخانەکە نزیکە....!)).

دەمزانی ئەم قسەیەم مناڵانەیە، بەڵام هیچی ترم بۆ نەهات بیڵێم، هیچم بۆ شی نەدەکرایەوە.. هەموو دونیاش کۆبێتەوە ناتوانم لە فەلسەفەی چیرۆكو شیعرو رۆمانو.. هیچ هونەرێك بدوێم.. ناتوانم ئەم چەند بەستەزمانە تێبگەیەنم کە چیرۆك ئابڕووبردن نییە، بەڵکە چیرۆك گریانو پێکەنینی خۆیانە، زانیم لە هەڵوێستێکی وادا هیچ زاناو داناو مەزنێك هیچی بۆ ناکرێ.. لە وەڵامی مندا هەمین خۆی باداو دەستێکی بە تەوێڵی داهێنا بە پەنجەی شایەتمانە ئارەقەی سڕییەوەو.. پاشان وتی:

((- پۆلیسی چی..؟ پۆلیس ئابڕووی تکاو هەڵدەگرێتەوە؟)).

((- ئەی بەتەمای چین؟ خۆ قاتی هەڵمناواسن؟)).

خەجە شڕشێت هەڵیدایە:

((- تا هەقی خۆمان نەستێنین.. ناچینەوە!)). خۆم لە هەڕەشەی خەجە گێل کردو رووم کردە دەروێش بایزو وتم:

((- خاڵە بایز.. بەقوربان.. باوەڕت بێ ئەم چیرۆکە پەیوەندی بە تۆوە نییە.. بەشێکی زۆری خەیاڵو درۆیە.. مەگەر تەنها ناوەکان....)).

قسەکەی پێبڕیمو وتی:

((- کوڕە بیبڕەوە.. هەر ناو، هەر ریشۆڵە.. هەر قیامەت.. دەزانی ئەتوو چ گوناهێکی گەورەت کردییە.. چ بێ عەقڵییەك؟)).

((- وایە.. بەڵام خۆ هەر ئەتوو خەریکی راوە ریشۆڵە نیت؟)).

« - دەمزانی وا دەڵێی.. ئەوە منداڵ هەڵدەخەڵەتێنیت؟ کامەیان ژنی هێلکەو شیر دەفرۆشێ..؟».

یاسین — ی ئامۆزام کە تا ئەو حەڵە نقەی نەکردبوو.. رووی تێکردمو بە تووڕەییەوە وتی:

« - تۆو چیرۆکیان وتووە؟ هەنووکە جەنابت مامۆستای هەقی ئەم ژانەسەرەت چییە؟ لۆ چیرۆك لەسەر خەڵکی دەنووسیت..؟» منیش لەو تووڕەتر قیژاندم:

« - کاکی من.. ئەوەیان قۆنتەراتەکانی جەنابت نییە».

« - ئەوە چییە.. هاتووینەتە سەر شاییو جنێویشمان پێدەدەی.. وەڵڵا بابە جوانە..».

لە چاوتروکانێکدا دڕی بە خەڵکەکە داو گەیشتە تەك ژنەکەی پەلی گرتو رایکێشا، ژنەکەی دەستی راپسکاندو گەڕایەوە.. پێی وت: « - لەسەرخۆ عەباکەم..».

بە پەلە چووە ژووریو.. هاتە دەرێ.. دڕی بە خەڵکەکە دا لەگەڵ مێردەکەی، بە جووتە، لە دەرگای حەوشەکە ئاودیو بوون، لەودیو دەرگاکەوە گوێم لە گرمەو تەقینەوەیەك بوو.. باوکم هاواری کرد:

« - کوڕە یاسین.. یاسین..».

هاوارەکەی لەنێو گرەی ئوتمبێلەکەدا خنکا.. نەگەڕایەوە.. باوکم بە چاوێکی پڕ لە گلەییەوە سەیری کردم، دە کەس بەیەکەوە دەمی هاواریان لێکردمەوە، سەرزەنشتیان کردم، ئامۆژگاری، وا دەبێو وا نابێ، فلتەفلت، قسەی هیچ.. کردیان بە قیامەتو ژاوەژاو، لەو حەڵەدا وام هەست کرد من تاوانبارمو ئەوانیش هەموو سوێندخۆرو دادوەرو پارێزەرو شایەتی ناهەقن.. رووم لە هەموویان کردو.. وتم:

((- کاکە.. براینە.. خوشکینە.. خۆ من کوفرم نەکردووە کە چیرۆکم نووسیوە..)).

هەموویان بەیەك دەنگ کەوتنە قسە، ئەمجارەیان دەنگی ((بەکر))ی خالۆزام لە هەموویان ناسازتر هاتە بەرگوێم: ((کوفرت کردوە. لۆ باسی شەرەفی خەرکی دەکەی؟)).

((- کاك بەکر ئەتوو وا دەزانی چیرۆك کوتاڵ فرۆشتنە.. کاکە چیرۆك.. یانێ باسی خەڵك‌و عەوام..)).

توندتر وەڵامی دامەوە:

((- دە بیخۆ.. هەقەمستی.. دەبینی چ بەزمێکت ناوەتەوە؟ ئیتر لەمەودوا خاوەنی ژن‌و منالێت.. واز لە پارچە کاغەزان بێنەو چوار عانە پەیداکە.. هەتا ئەم ژنەت هێنا قەرزی دونیاو قیامەتت کرد..)).

بەربینابیم تاریك داهات، خوێن پەڕییە کەللەم.. ویستم پەلاماری بدەم‌و بە شەق دەریکەم، خۆم خواردەوە.. کتوپڕ بەسەریا تەقیمەوە:

((- قەرزاری چ گەوادێکم.. ها؟ قەرزم لە تۆ کردووە؟)).

((- لەگەڵ من بەشەڕ دێی؟ حسێبی خۆت لەگەڵ مام دەروێش ساغ بکەوە.. ئەمن خواحافیز..)).

ئەمیان لە یاسین – یش کەرتر بوو، لەسەر ژنەکەشی نەوەستا تا عەباکەی بدۆزێتەوە.. تێی تەقاند..

کە باوکم بینی دوو میوانی ئازیزی رەویان کرد.. ئارامی لێهەلگیرا.. تووڕەیی‌و سکاڵا لە دەنگیا تێکەڵ بوون:

((- رۆڵە.. ئەوە شێت بوویت؟ ئەوانە لۆ سەر شایی توو هاتبوون..)).

خۆم لە قسەکەی باوکم گێل کردو رووم وەرسوڕاندو تکام لە دەروێش‌و ژنەکەی کرد:

((- مام دەروێش.. پلکە هەمین.. ئەمن خەجاڵەتم.. با ئەم بەزمە ببڕێتەوە، کە میوانەکان ڕۆیشتن خۆم دێمە بەردەستتان.. ئەوسا خوای دەکرد منتان دەکوشت!)) هەروەك بڵێی گوێی لێم نەبووبێ:

((- خەڵکینە.. ئێوە بەشایەت بن.. ئەمن ئەو پارچە کاغەزانەتان لۆ دینم کە سیامەندی حاجی سەعید بۆمی خوێندەوە.. ئەنگۆ خۆتان لە خوا مەکەن‌و بزانن کەس ئاوا ئابڕووی دراوسێی خۆی دەبا..؟)).

((- کەواتە سیامەندە فەندی بۆی خوێندیتەوە؟)).

((- کوڕی پیاوە.. ئەو نەبووایە نەمدەزانی ئەتوو شەرەفی ماڵ‌و منداڵی منت کردووە بە قەزاتەو بووینەتە بنیشتە خۆشەی سەر زاری خەڵکی..)).

کە ناوی سیامەندی هێنا خەیاڵ بردمییەوە، زانیم ناپاکی دەگاتە ئەم ئاستەو کابرایەکی وا سادەو ساویلکەم لێ هار دەکا، گەر ئەم چیرۆکەی بۆ نەخوێندبایەتەوە شەقی دەبرد، ئای لە مرۆڤی بێ بەهرەو چەپەڵ‌و دڵکرمێ.. زانی بە چ تیغێکی کول بریندارم کا.. بە چ خەنجەرێکی ژەنگدار..

لەگەڵ دەنگی باوکم ڕاچەنیم:

((- فەرهاد.. توو شەرەفت ئەوە بەزمە.. ئەوە حاڵە.. ئاخر ڕۆڵە کەس شتی وای کردییە؟)).

((- باوکە خۆ ئەمن گووم نەخوارد.. چیرۆك چیرۆکەو لەنێو هیچ هۆزو میللەتێك باج‌و گومرکی لەسەر نییە.. کەس خۆی پێوە سەغڵەت ناکا..)).

((- کوڕی خۆم میللەتی ئێمە مێشێك دەکا بە گامێش.. چما نازانی؟)).

ئەحمەد — ی پوورزام بۆی سەندەوە:

((- ئێمە لە کوێ‌و ئەوان لە کوێ..!!)).

دەنگێك لەنێو حەشاماتەکە بۆی تەواو کردن.. دەنگێکی ناساز.. لەبەر سەرو ملی تێکچڕژاوی خەڵکی دەموچاویم نەدی:

((- هەر میللەتەو خاوەن دابونەریتى خۆیەتى)).

رووم کردەوە خەڵکەکەو بە کڕوزانەوەیەکەوە وتم:

((- خەڵکینە.. من گوناهێکى وام نەکردووە کە خوا لێم خۆش نەبێ.. لە وڵاتێکى دیکەدا چیرۆکێکى چاك بنووسیت خەڵات دەکرێى..)).

خەجە قیژاندى: ((- دە ئەمن لەباتى خەرات.. لە دەوى گچکەو گەورەت دەڕیم)).

بۆ دووەمین جار خەجە پێى وتم: ((- لە دەوت دەڕیم!)) باوکم بەوپەڕى هیلاکى‌و بێدەسەڵاتییەوە دەستى بەیەك داداو وتى: ((- دە باشە.. ئەتوو وەرە دەروێش بایزم لۆ رازیکە کە هیچ گوناهێکت نەکردییە.. دەتوانیت؟)).

((- ناتوانم..)).

((- کەواتە لۆ خۆت لە قەرەى کارى وا دەدەى؟)) ئەحمەدى پوورزام کە لە هەموویان خوێندەوارو هوشیارتر بوو.. هەڵیدایە:

((- باشە.. ئەتوو ناتوانى چیرۆك نەنووسیت؟)).

((- خۆ چیرۆك گەمەى منداڵان نییە.. ئەحمەد.. وازهێنان لە چیرۆك وەك ئەوە وایە لەم شاییە پەشیمان ببمەوە)). شیرین کە تا ئەو حەڵە سڕ ببوو دایە پڕمەى گریان.. نەمزانى بۆ گریا.. تۆ بڵێى لە قەهرى ئەم کارەساتە بگرى یان لەتاوى ئەم قسەیەى دواییم.

سەیرێکى حەشامەتەکەم کردەوە، هەموویان سەرسام‌و ئەبڵەق بوون، دەروێش‌و هەمین‌و عەبەو خەجە تازە گەرم دەبوون‌و هەڕەشەیان لێدەکردم.. هەڕەشە بە دەست، بە چاو، بە دەم.. دیسانەوە لاڵ بووم، هەستم کرد لە دایکم کەڕو لاڵترم، بە ترسەوە روانیمە سەرو سیماى تەم‌و ترس لێنیشتووى ئەو خەڵکە، شیرین لە قوژبنێکدا خۆى گرمۆڵە کردبوو، بە گومان‌و ترسەوە چاوم دەگێڕا، کەس نەبوو فریام بکەوێ، شیرین دەگریا،

هەنسکی دەدا، لەمێژ بوو خۆی دەخواردەوە، بە دوا رستەی من تەقییەوە، هیچی پێنەدەکرا، ئەویش لە من لاڵو بەستەزمانتر.. دەیزانی دەنووسم.. بەلام قەت لەو باوەڕەدا نەبوو لە سۆنگەی سەری چیرۆکێکەوە، مێردەکەی، دووچاری ئەو حەشرو قیامەتە بێ، بەزمێکی وا خوێناوی.

لە دڵی خۆمدا وتم: ((- فریام کەون.. هۆ مەزنو دانـاو زاناکان، پێغەمبەران، هۆ شاعیرەکان.. چیرۆکنووسان.. فریام کەون. ئەی ئەوانەی لەپێناو خۆشەویستی مرۆڤدا دەریای پڕ گێژەنەی رقو قینی ئەو خەڵکە نقومی کردوون، ئەی ئەوانەی کێوی خەمو ئازاری مرۆڤتان لە کۆڵ کرد.. فریام کەون.. منێکی چکۆلە، زۆر وردو چکۆلە، لە گەڕەکێکی پڕ لە رەشو رووت، برسیو تینوو.. بەستەزمانو هیچ نەزان، ئەوەتانێ لە دادگام، تاوانبارم، تاوانی ئەوەی دە لاپەڕەم لە برسیەتیو نەگبەتیو نەهامەتیو قوڕبەسەری دەروێش بایز پڕ کردۆتەوە، ئەوەش هەمین.. لە زوڵمی ئەو ئاغاو دەوڵەمەندانە دەدوێم کە هێلکەو شیریان پێدەفرۆشێ.. بەیانییان زوو.. بەرلەوەی ئەوان لە خەو هەڵبستن.. کەچی ئەوەتا.. لە پاداشتی ئەو خەمخواردنە بەردم تێدەگرێ، ئەوەتانێ خەجە.. کارەکەری ماڵی سمایل بەگ، عەبە.. عەبەی شان بە قوڕی چەوساوەو رەتێنراوی دەستی قۆنتەراتچییەکان.. کەچی وەستاونو جنێوم پێدەدەن، دەروێش بایز — ی هەڵاتوو.. هەڵاتووی نێو زیندانی ئاغا کۆنەکانو مردووی نانێکی خواپێداوانی شار.. ئەوەتان هەر چواریان.. تفم لێدەکەن، جنێوم پێدەدەن، دەیانەوێ بمکوژن، ئەوەتان بەردەرگایان لێگرتووم، داوای هەقی خۆیانم لێدەکەن، داوای ناوو دەنگو رەنگی خۆیان.. فریام کەون.. من ناتوانم لە نەگبەتی ئەم چوار پاڵەوانە نەدوێم.... فریام کەون ئەی ئەوانەی....)).

لەگەڵ دەنگی هەمین راچەنیم:

((- باشه هەی بێ شەرەف.. بێ غیرەت.. نمەك بەحەرام.. لە کێ بیستیتە ئاغاکان حەزیان لە من کردبی؟ ئەوەیانم لۆ ساغ نەکەیتەوە شاخت دەشکێنم.. دەتکەمە سینەمای هەموو گەڕەکێ..

- پلکە هەمین.. چاوەکەم.. باسی تووم نەکردییە.. ئەو هەمینەی ناو حەکایەتەکە کتومت ئەتوو نیت..

- کتی چیو متی چی؟ قەت نەمزانی ئەوەندە سپڵەو لە ژێرەوەی.. وەللاهی راستە کە دەڵێن لە ئاوی مەنگ بترسە..

- مام بایز.. پلکە هەمین.. تۆزێکی باسی ئێوەیە.. ئەوی دیکە هەمووی قسەی خۆمە..)).

نەمزانی بەو خۆپەڕاندنەوەیە زیاتر دەگەومە داوەوە.. هەمین وا شیڕاندی سپییەتی لە روودا نەما:

((- جا جەنابت بە چ هەقێك درۆ بۆ خەڵکی هەڵدەبەستی.. بە چ هەقێك ناومان سووك دەکەی؟ چما ئابڕوو قومو بەردی نێو بەستانە بە کەیفی خۆت خڕی کەیتەوە؟)) دەروێش بایز بۆی سەندەوە:

((- رۆڵە.. ئەمە کرمانجین، تا ئێستا کەس نەیتوانیوە ناومان سووك کا.. لەسەر قسەیەکی هاکەزایی خەریك بوو سەرکاری ئەم باپیر ئاغایە بکوژم.. پەلەوەریش نیازی پیس بێ لە سەربانی من نانیشێ.. تێگەیشتی؟.

- دەزانم دەروێش گیان.. چاکتان دەناسم..

- دوای ئەوەش خەڵکینە.. ئەنگۆ رازی دەبن باسی ژنو خوشكو کچتان بکرێ؟ کاکە خۆ لە خۆمەوە هار نەبوویمە.. هەر لەو حەکایەتە گۆتیت: دەروێش لەوە دەترسێ هەمینی ژنی حەز لە یەکێ لەو ئاغایانە بکا کە هەنووکە لە شارن.. نازانم چیترو چیتریش.. سەد ناوو ناتۆرەی وا ناشیرینی تێدایە بیخەیتە بەردەمی سەگ بۆنی پێوە ناکا)).

هەمین گەرمتر داهاتو شێتانە زریکاندی:

((- گوو دەکەمە دەمی تۆو ئاغاکانیش.. هەی ئاڵچاغ.. جگە لە بایز هەرچی پیاوە پاژنەی قۆندەرەکەمە..)) خەجێ بۆی سەندەوە:

((- هەی گەواد....)).

بووك کە تا ئەو حەڵە ژێر ببۆوە بە وشەی ((گەواد)) راچەنی.. لەپڕ تەقییەوەو دایە پرمەی گریان، ئەمجارەیان لەوە نەدەچوو ژێر بێتەوە.. فرمێسكو لیکی تێکەڵ بوون.. سووراوو سپیاوو کلی چاو.. کە سەیرم کرد کتومت لە تابلۆیەکی سریالی دەچوو.. یان یەکێ لە تابلۆکانی ((کاندنسکی)).

هەمین هەر بە هەمان هەناسەو هاوارەوە رووی کردە عەبەی کوڕیو شیڕاندی:

((- بێ غیرەت.. خۆ ژن نیت ئاوا دەستت بە خۆتدا شۆڕ کردیتەوە.. ها..؟ کەس لە ناموسی خوشكو دایکی خۆش بووە.. ئەگەر وەکی ئەو توالێت لووسانە خەساویت.. با بزانم..؟)).

عەبە بۆی سەندەوە:

((- دەبا قسە بکا.. ئەگەر غیرەتی هەیە با بێتە پێش.. بزانە جامی سەری دەشکێنم یان نا.. وای لێدەکەم نانی پێ لەت نەکرێ.. وەرە دەرێ حیز.. خۆت لەناو ژنان مەشارەوە..)).

ئەوەندەی بڵێی یەكو دوو عەبە هێرشی هێنا، بە تاوو گوڕێکەوە، خەڵکی پەلاماریان داو یەك دوو پیاو بەرزەفتیان کرد، من هەر لە یەکەم ساتەوە لە حەیزەرانەکەی دەستی دەترسام.. دەمزانی بێ زەرەر ناگەڕێتەوە، چەند شەڕێکی ئەو مردوومراوەشم هاتەوە بەرچاو، سەرلەشکری چەتوونەکانی گەڕەك بوو.. چەندەها جار بەم دوو چاوانە دیبووم بە قۆچەقانی هەموو گەڕەکەکانی دیکەی شاری لە زەواق دەنا.. دەتووت بزن مشکەو بەسەر قەڵاتدا هەڵدەگەڕێ.. کە عەبەیان، بەرزەفت کرد.. فەرامۆش

بوومــەوەو هەناســەیەکی حەوانــەوەم دا، پەنجــەکانی پــێم ژانیــان دەکــرد.. ئەوەنـدە پێیـان لـە پـێم نـابوو خـەریك بـوو چـەرمی پێڵاوەکـانم لێبێتـەوە.. دەروێش هاواری کرد:

((- بـەری دەن.. گەلەکۆمـەکیمان لێدەکـەن.. ئەگـەر شـەڕە عەشـیرەتە بـا بزانین.. وام لێ مەکەن بە فیکەیەك هەرچی عەشیرەتی - سیانو مامەسێنی - هەن لەم حەوشەیەدا کۆ کەمەوە.. وەللا بابە باش.. لـە مـاری بلـە کـۆری خـڕ بووینەوەتا..)) هەر خۆی ئاخێکی هەڵکێشاو دەستی بەیەك داداو سەری بـادا.. پاشان تێهەڵچۆوە:

((- ئەگەر ئەتوو پیاو بوویتایە نـاوی دەروێشـێکی هـەژارو نەگبـەتی وەك منـت نەدەخسـتە سـەر پارچـە کاغـەزان.. بـەڵان ئەوەیـە.. هـەموو کـەس بـە ئێمەمانان دەوێرێ!.

- بە خەراپە باسم نەکردووی.. ئەمن ویستیتم خـەڵکی بـزانن کـە ئـەتوو برسیت..

- جا گەر جەنابت وای گوت یەکسـەر دێـنو دەڵێن: هانـێ دەروێـش ئـەوە لیرەو ئاڵتوون لەسەری بنوو.. هانێ کۆشك بڕۆ ناوی.. کوڕم ئەتوو تێکچووی.. هەتا زووە بڕۆ کن شێخێك.. حەکیمێك.. سەر مەزاری پیاوچاکێك..

- ئـەتوو خـۆت بـە خـەراپی تێدەگـەی.. دەنـا ئـەمن وام بـاس کـردووی کە....)) عەبە هەر هەوڵی دەدا بەڕەللای بکەن.. خۆی رادەپسکاند.. دەروێـش قسەکەی پێبڕیم:

((- ئەگەر مەردی باسی ئاغاو خانەدانو پیاو ماقوڵەکانی شار بکە.. هـەتا بـە شـەق کـوێرت کـەن، نـەك بـە شـەق، هـەر بـە تـف.. ئەگـەر نایاننـاسی بـا بیانژمێرم.. ئەوە چەلەبی، برایم قەدۆ، باویل ئاغا، سمایل بەگ، عـەلی پاشـا.. خۆ ئەو شارەی مە سەدانی وای تێدایە.. ئاخر لۆ باسـی کـڵاش خـوارێکی وەك

من دەکەی.. ناوی ژنو کچم دەخەیتە سەر زاری سەگو گورگان؟

- باسی ئەوانیشم کردووەو باسیشیان دەکەم.. بەڵام وەك هی توو نا.. هی توو بە چاکەو هی ئەوانیش بە خەراپە..

- تەڕچاکە.. خوا چاکەی وا بـبڕێ.. سیامەندی حاجی سەعید دەیگوت: ئەم حەکایەتە بە شارو گوندی دونیادا بڵاو دەبێتەوە.. بەرچاوی هەموو کەس دەکەوێ.. ئەوە راستە..؟

- نەوەڵڵا.. کەم کەس حەز بە حەکایەت دەکا..

- وەڵڵا لەناو دەمت دا.. خۆ ئەمن خزمم لە سلێمانیو هەڵەبجەش هەیە.. بگرە تا سەر سنووری ئێران — یش.. هەموو هەولێریش دەمناسێ.. کونو قوژبن نەماوە قوڕبەسەری تێدا نەکەم.. قسەیەك ببیستمەوە.. دونیات لێ پڕ دەکەم.. ها.. ئەوکات نەڵێی دەروێش زەلامێکی کەرپیاوە..

- حاشا..)).

کتوپڕ خەیاڵێکم بۆ هات، چۆن پێشتر بیرم لێنەکردبۆوە.. نازانم.. درۆیەکی حازربەدەست هاتە سەر لێوانمو نەمگێڕایەوە:

((- مام دەروێش.. تەنها سیامەند بۆی خوێندیتەوە؟

- ئا.. سێ شەو لەمەوبەر.. چاوەڕێم کرد تا لە ((شەهرول تەڕەماش)) بێیتەوە.. ئەو شەوە کە هات قاقا پێدەکەنی، پێم وت: ئەوە بە چی پێدەکەنی؟ گوتی دەروێش: شتێکی عەنتیکەیان لەسەرت نووسییە.. لە نووکەوە حەکایەتەکەی خوێندەوە..

- ئا.. دە ئەوەیە مەسەلەکە..

- مەسەلەی چی؟

- راستی.. یەك دوو مانگ لەمەوبەر لەگەڵ سیامەند بەشەڕ هاتین.. دیارە درۆو دەلەسەی پێوە ناوە تا ئەتوو نارەحەت بیو یەخەم بگری..

- خۆ ئەگەر وابیّ.. چیم بە تـوو کـرد.. خـەراپتریش بـەو دەکـەم.. چما ئەمن گالتەجاڕی ئەو گەڕەکەیمە..؟!)).

کە عەبە گوێی لەم قسەیە بوو سوور هەلگەڕاو خـۆی راتەکانـد، هـەردوو شادەماری ملی بەقەد دوو پەنجە ئەستوور بـوون.. لـە رقانـا ئـازای جەسـتەی وەك بینی ئاو دەلەرزی.. هاواری کرد:

((- بەرم دەن.. بـا ئـەو درۆزنـە بکوژم.. ئـەو سـەگبابە درۆ دەکا.. بابـە.. باوەڕی پێنەکەی ئەمنیش حەکایەتەکەم خیندەوە..)) لە دڵی خۆمدا نـەفرەتم لەو کەسەش کرد عەبەی فێری ئەوە کردووە ئەو چـوار وشـەیە بخوێنێتـەوە.. بۆ نەگبەتی من ئەویش حەکایەت خوێنە..

هەر بەدەم هاوارەوە تێهەڵچۆوە:

((- باسی منیشی کردییـە، نووسـیتی بێوەژنێکیـان لـە ملـی عەبـە بەسـت، باسـی - ژن بـە ژن - ییەکـەو.. زیزبـوونی خەجـەو شـەڕەکەی خۆمـان.. باسـی هەمووی کردییە..)).

کـە نـاوی خەجـەی بـرد.. دەسـتی بـەرز کـردەوە، ویسـتی بەردەکـە رابوەشێنیّ، ئـەو گاشـەبەردەی بـەر نێرەکـەرێك بکەوتبایـە، چیـتر نـەدەزەڕی، نـازەنین — ی پـوورزام لـە پشـتەوەڕا دەسـتی گـرت، خەجـەش وەرسـوڕایەوەو دەستی لە سەرو تیتکی نا، ئـەویش هـەردوو بسـکی لـووسو بـاریکی خەجـەی گرتو رایکێشا، بوو بە زریكو هوڕ، بە سەرو قژ رنینەوەیـەك نەبێتـەوە، لـە چاوتروکانێکا خەڵکەکەم دی سەرو ملو دەستو قاچ رادەوەشێنیّ، تاق.. تریـق.. رمـب.. رمـب.... دەروێـشو ژنەکـەی هێرشـیان بـۆ هێنـام، خـەڵکی کەوتنـە نێوانمـان.. دەرو دراوسـیّو پیـاوو ژنو کـوڕو کچانی گـەڕەك پـەیتا پـەیتا کـۆ دەبوونەوە، هەریەکەو لە کونێکەوە دەردەپەڕی.. وەك مێروولەی پاش بـارانی بـەهاران دابـارین، بـەردەرگاو نـاو حەوشـەو سـەر دیوارەکـانو سـەربانەکانیان

لێگرتین.. هەندێ لە منالە چەتوونەکان خۆیان بە دارتەلەکەوە هەڵواسیبوو، بۆنی ئارەقەو چڵکی لەشی ئادەمی خۆنەشۆر لەگەڵ هەناسەمدا تێکەڵ دەبوو، ژوورەکانیش پڕ بوون، سەر پێپلیکەکان، منالانی بستەبالا دەکەوتنە نێو گەڵمان، ئاهەنگیان کرد بە پرسە، لەنێو ئەو حەوشەیەدا بوو بە قاووقیژو فڕکان فڕکانێك سەگ خاوەنی خۆی نەدەناسییەوە، زاقو زریقی زارۆڵەکان، زریکەی ناسازی شیرخۆرەکان، بووك دیار نەما.. چاوم دەگێڕا.. نەمدۆزییەوە.. خوای لێخۆش.. تازە تەواو، گریانو هاتو هاواری بێئامان، فیکەو جرت لێدانی مێردمندالە چەتوونەکان.. هۆی ها.. هۆی ها.. دایكو باوكە پەرۆشو شڕو شێواوەکان، لەپڕ زریکەیەکی ترسناکی بووکم هاتە بەرگوێ.. ویستم بیگەمێ.. نەمتوانی.. دیوارێکی ئەستووری گۆشت نەیهێشت بیگەمێ، یان دەچوومە باوەشی خەڵکی، یان خەڵکی دەهاتنە نێو باوەشم، لەپڕ هەستم دەکرد یەکێك سوارم بووە.. یان کتوپڕ من سواری یەکێك دەبووم، هەمین — م بینی، بالابەرزەکەی، نێرانە دەستی دەوەشاند.. هەر ژن بوو دەیزریکاندو دەکەوتە ژێر دەستو پێی هێسترانەی هەمین، چەپۆکی کوێرانەی بە راستو چەپدا دەهاوێشت، کەسی نەپاراست.. خەجە بە دوای گاشەبەردەکەدا دەگەڕا، عەبە حەیزەرانەکەی بادەدا، کتوپڕ خۆی راپسکاندو لە دواوە بۆم هات، لەبەر پاڵەپەستۆی حەشاماتەکە نەیتوانی حەیزەرانەکە رابوەشێنی، گەر راشی وەشاندایە بەر سەری زەلامێکی دیکە دەکەوت، کە چاری نەما سێ کۆڵەمستی خێواندە پشتی سەرم.. دونیای لە بەرچاوم تاریك کرد، دایکە کەڕو لالەکەم کەوتبووە بن دەستو پێی خەڵکەکە، بووك لە هەموویان بێدەستەلاتتر هەر فرمێسكو چڵمو لیکی دەباراند.. منیش ئەوەندە لە بووك بە غیرەتتر نەبووم.. بەلام پیاو بوومو نەگریام، کورسیو مێزەکان لە باریەکدی هاتنە دەرێ.. ئەو کورسییانەش کە بە قەرز پەیدامان کردبوون، قاپە فستقو چەرەز

بە گۆڕێ وەربوون، چەندەها پیاڵەو پەرداخو فەخفوری شکان، چیمەنەکەو تاکە گوڵە باخی ئەو حەوشەیان شێلا، لە هەموو لایەکەوە تفو جوێن دەباری، باوکیشم وەك مەڕی گێژ بەنێو ئەو خەڵکەدا دەسووڕایەوە، نەدەسووڕایەوە.. سووڕیان پێدەدا، تکای دەکردو دەپاڕایەوە ئەو شەڕە بوەستێ، تاو نا تاویش شەق‌و مستو زللەو تفی دەرویش‌و هەمین‌و عەبەو خەجە بەر هەموو لایەك دەکەوت، کەس لەو بەرەکەتە بێبەش نەمایەوە، من بە تەنها بەرگریم لە خۆم دەکرد.. ئەگینا نە بە شەق، نە بە تف، نە بە جوێن هیچ جووڵانەوەیەکی شۆڕشگێڕانەم نەنواند.. جار جارەش پەنام لە دایکم دەگردو هاوارم لە بووکێ دەکرد دوور بکەوێتەوە، چوار کەسی شەڕکەرو دوژمنێکی زۆرو ئاشتیخوازو دەیەها ناوبژیکەرو سەدەها سەیرکەری دەم بە ئاخو ئۆفو پێکەنین، جرتو چەقەنەو هۆی ها.. فیکەلێدان، کتوپڕ پاژنەی پێڵاوێکی قورس لا روومەتمی ئاگر دا، دەممی پڕ کرد لە خوێن، تفم رۆکرد.. بڕێکی بەر پشتی ملی خزمێکی خۆم کەوت.. تۆزێکیشی رژایە سەر یەخەی چاکەتی سپی پاتی زاوایەتی.. خوێنێکی ئاڵ‌و روون....

دەنگی خەجەو زرمەی پاژنەی پێڵاوەکە وەئاگایان هێنامەوە:

((- ئا.. وات لێدەکەم.. هەی قۆندەرە..!)) زرمەیەکی دیکەو هاواری کرد:

((- دە بڕۆ حەکایەتمان لەسەر بنووسە..!)) دەستەوەستان بووم، نامەردو لەرزەلێو، هێزو توانای بەرگریم نەما، قوڕگم پڕ بوو لە گریان، دەنگ‌و هەراو ژاوەژاوێك دەگەیشتە بەرگوێم.. لەسەر دیوارو سەربانەکانەوە دەیانووت:

((- بەخوا هەتیمێکی گێژە.. خۆ دایك‌و باوکەیان کوشتو کەچی دەست ناکاتەوە..

- خزمەکانی لە خۆی حیزترن..

- دەك دارِزێ.. ئیمامی عەلی..

- کەس تێناگا لەسەر چییە..

- سۆفی برایم شەڕکەر نییە..

- کوڕە باوکم.. دەروێش بایزیش پیاوێکی هەژارو لە خواترسە..

- شتێك بووە.. ئەم شەڕە بەلاش نییە..)).

ریکۆردەکەش لەسەر مێزەکە بەربۆوە، ئەویش وەك هەموو شتەکانی دیکە کەوتە ژێر دەستو پێی هەردوو بەرەی دوژمن، حەوشەکەش تا دەهات پڕتر دەبوو، کۆلان تەنگتر، هەناسە سوارتر، شەڕ کوشندەتر، نالەو هاوارو زریکە تیژتر، هەموو گیانم دەیچریکاند.. یەك لەسەر یەك سۆلو قاپقاپو کلاشو قۆندەرەی سێ کیلۆیی دەباری، تف دەباری، جنێو.. چما چی نەدەباری؟! تالە قژ لە هەموو لایەکەوە وەك هەودا بەنێو ئاسمانی ئەو حەوشەیەدا هەلدەفڕین، دەتووت لۆکەی پەڕەکراوەو لە خم نراوە، میوانەکان.. خزمو ناسیاو.. ئەوانیش لە زەرەر بەدوور نەبوون.. هەر یەکەو بایی خۆی، دیوارێکی زۆر ئەستوور، دیوارێکی گەرم داهاتووی خوێنو گۆشتو ئێسقانی خزمو خوێ کەوتبووە نێوان منو دوژمنەکانم، نێوان منو هەر چوار پالەوانی چیرۆکەکەم، ئەو چیرۆکەی ئەم درامایەی هەلگیرساند، لە دوورەوە هەر چواریان هەڕەشەیان لێدەکردم، ناوبژیکەران نەبوونایە هەر دەیانخواردم.. نیوەمردوویان دەکردم. ئەوەندەی پێ نەچوو خزمو برادەر لە حەوشەکە دەریانپەڕاندم.. لەوە ترسان بخنکێم، خزمان دەیانزانی لە منداڵییەوە ئەو هەناسەسوارییەم لەگەڵە، ئاوڕم دایەوەو هاوارێکم کرد.. هاواری خنکاوێك.. خنکاوی نێو دەریایەکی سەرشێت:

((- ئەی بووك..؟)).

وتیان: ((- بڕۆ وا دێ..)).

دەڕۆیشتمو ساتمەم لە دەستو قاچو سەرو ملو جامانەو پێلاوو

چارۆگەو رەفتەو كراسو كەواو قاپو مندالّی جیقن دەكرد، تاكێ پێلاوم جێما.. قیت دەرۆیشتم.. نەمتوانی خۆم نەوی كەمو هەلّیگرمەوە، دەستێكم، توند، بە قایشی پانتۆلّەكەوە گرت.. لەوە ترسام بە قودرەتی قادر لە بەرما نەمێنێ، دوای سەفەرێكی سەخت گەیشتمە نێو كۆلاّن.. هەناسەیەكی حەوانەوەم دا.

لەناكاو منالاّنی سەربانەكان هاواریان كرد:

((هات.. بابەشێخ هات.. هات.. هات..))

كتوپڕ، لە دوورەوە، مێزەری سەوزی بابەشێخ بەدەركەوت، خەریكبوو لە خۆشیانا بفڕم، من رۆبنسن كرۆسۆ - ی دورگەیەكی تەنها بوومو ئەویش پاپۆڕی خەلاّس، باوەڕ ناكەم - كۆلۆمبس - ئەوەندە شادومان بووبێ كە ئەمریكای دۆزییەوە، لەو ساتەدا مێزەری سەوزی بابەشێخم بە دوو سەد ئەمریكا نەدەگۆڕییەوە.. دەهات.. جوان دەهات.. كە ئەو دەهات خەلّكەكە دەكشانەوەو دەخزانە بن دیوارەكان.. هەر دەتووت بەو ریشە پانو پڕە كۆلاّنەكە گەسك دەدا، لە چاوتروكانێكا بەردەمی بابەشێخ بوو بە جادەیەكی تەخت.. بەردەرگای حەوشەكەمان جمەی دەهات.. تەنها لێرە بابەشێخ بە شانو ئانیشكو قۆلّو باسك یەك دوو سەولّی لێداو گەیشتە ئاستی منو باوكمو چوار پالّەوانەكەم، دونیا كپو خامۆش.. تۆ بلّێی تۆزێ لەمەوبەر شەڕ بووبێ؟ كەس دەنگی لێوەنەدەهات.. بگرە منالّە چەتوونەكانیش سڕو سەرسام بوون.. هەموو دەستیان بە خۆیاندا شۆڕ كردەوە.. بابەشێخ بە دەنگێكی نەرمو پڕ لە ویقارەوە وتی:

((- ئەوە شەرم ناكەن بەربوونەتە یەكدی.. ها.. چیتانە؟ حەیاتان بێ.. خەلّكی یەك گەڕەكن!)).

دەروێش دەست لەسەر سینە وەستاو خاو بۆوە.. هەمینیش.. هەردوو

شلو سست بوون، هەریەکەو لە جێی خۆی مت وەستا، خشەی کەوتنی گەلاش دەهاتە بەرگوێ، خەجەو عەبە دیار نەمان، ژاوەژاوێك وەك هاژو هوژەی دەریا لە گوێما مابۆوە.. زۆر لەناکاو دەروێش دەنگی هەڵبڕیو کڕوزایەوە:

« - بابەشێخ.. رۆحم بەقوربانت بێ.. ئەوەی ئەو سوڕگمەی بلە پێی کردین.. عارەب بە حوشتری ناکا».

باوکم خۆی گەیاندە بابەشێخ هەردوو دەستی ماچ کرد، ماچ لەسەر ماچ، فرمێسكو لیكو چڵمی تێکەڵ بوون.. بە دەنگێکی کزو نووساوەوە وتی:

« - بابەشێخ فریامان کەوە.. دەروێش بایز.. پیاوی تەریقەتو تەکیەی موبارەکتان شایی لێکردین بە شین.. خوا هەڵناگرێ.. دەڵێ: کوڕتان حەکایەتی لەسەرم نووسییە..

- حەکایەتی چی؟ ئەم قسە بێ سەرو بەرانە چییە؟

دەروێش.. ئەوە تەریق نابیتەوە؟

- قوربان.. فەرهاد ناموسو شەرەفمانی بردییە.. هەر باس ناکرێ، بابەشێخ جام بشکێو نەزرنگێ.. هەر وازم لێبێنن.. دەبێ لێرە بار بکەم..

- چییە کە ناگوترێ..؟ با بزانم..

- دوورودرێژە.. لە ترسی خوا نەبێ ئاگریان تێبەردەدەم..

- دەروێش.. ئەتوو پیاوی تەریقەتی کوو قسەی وا بێ جێ دەکەی..؟

- بابەشێخ.. خاکی بەرپێت بم.. ئەوڕۆ بلە کۆر پێی بەتاڵ کردم.. کردمی بە پەڕۆی بێ نوێژ.. تەواو دینو ئیمانی لێسەندم..!

- عەیبە حەیات بێ.. بلێ سۆفی برایم.. شەرم لە منیش ناکەی.. بەم حاڵەوە داوام لێدەکەی بتکەم بە خەلیفە..؟!».

خەڵکەکە گوێی بۆ مشتومڕی شێخو دەروێشەکەی قوڵاغ کردبوو..

بابەشێخی پەستو تووڕەو نورانیو سپی پێستی بەر سێبەری تەکیە دەمو لێوی لە نێوان سمێڵی پڕو ریشی بە بەرەکەتی لێکترازاو رووی کردە خەڵکەکەو وتی:

((- خەڵکینە بڵاوەی لێبکەن.. هەر کەسەو ماڵی خۆی.. دەی زوو..)).

هێدی هێدی گەورەو بچوك، ژنو پیاو، مەزنو منداڵ ملیان شۆڕ کردو تۆزێ دوور کەوتنەوە، سەربانو سەر دیوارەکان چۆڵتر بوون، نیوە بە نیوەش بە رووقایمی خۆیان مانەوە.. دەروێش رووی کردە هەمینو منداڵەکانیو دەنگی دان:

((- هەمین.. عەبەو خەجە هێور کەوە.. لەبەر خاتری بابەشێخ بڕۆنەوە.. لەگەڵ ئەو هیچم پێناکری..)).

ئەوان رەویان کرد، بابەشێخ، رۆحم بە قوربانی بێ.. رووی کردەوە تەکیەو پشتی لە ئێمە کرد، هەنگاوی سستو شێخانەی نا، ئاوڕێکی دایەوەو بە دەنگێکی گرانو پڕ ویقارەوە وتی:

((- خوا بتانگرێ.. لە زیکرو تەهلیلەتان کردم.. دەروێش.. سۆفی برایم ئەتووش.. هەر هەنووکە هەردووکتان وەرنە تەکیەو با حاڵی بم.. بە منداڵەکانیشتنان بڵێن: دەست پێبکەنەوە خوا هاوار..)).

دەروێش وەڵامی دایەوە:

((- وەك دەفەرمووی بابەشێخ..)).

باوکیشم لە خۆشیانا گەش بۆوەو وتی:

((- خاکی بەرپێتم بابەشێخ..!)).

کتوپڕ یەکێك هاواری کرد: ((- حەبیبی عالەم موحەممەد سەڵەوات..)) گوێم لە غەڵبەغەڵبێ بوو.. پیرەکان دەیانووت: ((صلی الله علیه وسلم)).

لە چاوتروکانێکا ئاگری شەڕ کوژایەوە، ئەو شتانەی رژابوون.. کۆ

کرانــەوە، هەریەکــەو خــۆی رادەوەشــاند، خــۆی دادەتەکانــد، ئارەقــەیان دەسڕییەوە، هەناسەی قووڵیان هەڵدەکێشا، نـەفرەتیان لـە دەروێش کـرد.. لـە منیش، سڕو لـە گۆ کـەوتبووم، بـە پەلـە خۆیـان کـۆ کـردەوە، جامانـە، عـەبا، پێڵاو، وەرە، بڕۆ، لێرەیە، ون بووە، لەبەری کە، دیتمەوە، هی منە، هـی تۆیـە، هی من شینە.. مردین.. ئـەوە کـەی حاڵـە.. لـە پێـی کـە.. دەی زوو، درەنگـە.. گوێم لە دەنگی پوورێکم بوو:

« - شایی چی؟ بەڵا....م دا لە گەڕەکی وا سەر بە ئاژاوە..

- پەحا.. کە هەرچیو پەرچین..!».

دەنگێکی تـر: « - سـەد جـارم پێگـۆتن لـەناو ئـەو دۆمو قەرەجانـە وەرنـە دەرێ..».

تێکڕا بڕیاریان دا.. داوایـان لـە مـن‌و بـووك کـرد خۆمـان کـۆ بکەینـەوە.. لەوە ترسان شەو بەسەرماندا دەنەوەو منو بـووك بخنکێـنن، ئەوسا دەبـووین بە شەهید.. شەهیدی چیرۆك، چڕوچاوی بووکیان شۆری، کەوتنـە ئارایشـتی.. جلیـان پێگـۆڕی، خـۆم دەمزانـی چـەند ناسـکە.. دڵـی پڕبـۆوەو تەقییـەوە.. دیسانەوە فرمێسك سێ ریـز دەبـاری.. ماکیاجەکـەی شـۆڕایەوە.. داوودەرمـانی سەر رووی تێکەڵ بۆوە.. سپیو رەشو سوور.. دیسانەوە تابلۆکـەی کاندنسـکی – یـە، بـوو بـە شـەڕ لەسـەر ئـەوەی بچینە مـاڵی کـێ.. مـن ئامـادەبووم لـە مزگـەوتیش بنـووم.. هـەر ئـامۆزاو خـاڵۆزاو پـوورزا بـوو دەمیـان تێکنـابوو.. دواجار لەسەر ئەحمەدی پوورزام گیرسایەوەو وتی:

« - هـەر سـێ تـەڵاقم کـەوتبێ بـووكو زاوا لـە کـن خـۆمن.. چ زۆرە ژوور زۆرە.. ناشهێڵم چیتر لێرە دانیشن..».

کە بابەشێخ رۆیشت.. خەڵکەکە بە پڕتاو رژانەوە نێو حەوشەو سەربان.. منداڵـەکانیش سـواری دیوارەکـان بوونـەوە تـا کۆتـاییو پاشمـاوەی ئـەو جەنگـە

رەش‌و بێمانایە ببینن.. بە چواردەوری من‌و بووك ئەڵقەیان بەست.. خزم‌و خوێ پەلیان گرتین.. سواری ئوتمبێلێکی رەشیان کردین، من‌و بووك لە دواوە، لاوونیو سەیرێکم کرد.. رووی لێوەرگێڕام.. هەقیەتی.. چاوانی دەیانووت: بڕوخێ چیرۆك.. با بڕوخێ، بە دڵشکاوی‌و هەناسەی ساردەوە گەڕەکمان جێهێشت، نەمانوێرا لە ژوورە بێنازەکەی خۆمان، ژووری نیمچە رازاوەی بووك‌و زاوا، بخەوین.. ئای لەو مەرگەساتە.. رانم بەر رانی بووك کەوت.. راچەنی‌و کشایەوە.. بە دڵێکی پڕ لە خەم‌و برین‌و ترسەوە بیرم لەو چیرۆکە نەگریسە دەکردەوە.. ئەو چیرۆکەی خواو شەیتان‌و عزرائیل‌و دۆزەخی پیشان دام..

دوای مانگێك ئەحمەدی پوورزام بەجێهێشت، سی شەو پێی وتم: « - واز لە چیرۆك بێنە..» سی شەو وتم: « - ناتوانم..!» بەجێمهێشت‌و دوو ژوورو هەیوانێکی سەربەخۆم بە کرێ گرت، جاروبار، بە دزییەوە، دەچوومەوە گەڕەکە کۆنەکەی خۆمان، ئەمێستا بە یەکجاری لەو شارەی خۆم دوور کەوتوومەتەوە.. مەپرسە بۆ..؟! دایکم مرد.. هەمین نەیکوشت.. بە دەردی خوا مرد، باوکم‌و منالەکان سەرم لێنابڕن.. وتم جاروبار دەچمەوە ئەو گەڕەکەی خۆمان.. مەڵبەندی منالی‌و هەرزەیی، تا ئێستاش لە کنە من خۆشترین گەڕەکی سەر رووی زەمینە، کۆڵانە قوڕاوییەکانی بە شەقامی «شانزلزێ» ناگۆڕمەوە، منارەیەکی خواری تێدایە بە بورجی — ئیڤل — ی نادەم، دەڵێن: دەرویش لە ترسی بابەشێخ لێمان خۆش بووە.. وەلێ تەواوێ دڵی لە من رەنجاوە.. واتەواتێکی واش هەیە کە لە منیش خۆش بووە.. باوەڕ ناکەم، دواجار وتیان هیچی لە دڵ نەماوە.. دوا خەڵوەتی ئەم زستانە وەك منالی بەرمەمکان پاکی کردۆتەوە.. لەوانەشە وابێ.. کۆنە سەپانێکی دڵپاك.. وەلێ ئەمن خۆم دەترسم.. نەء.. ناترسم.. تەنها ئەوەیە شەرمی لێدەکەم، حەز ناکەم چاوم بە چاوی بکەوێتەوە.. شەرم لە خۆی، لە هەمین - ی ژنی،

لە منداڵەکانی.. تۆ بڵێی ئەم چیرۆکەشی بۆ بخوێننەوە.. ئەمەیان دەبێ بە نوکتەیەکی بێزەوەر.. فریام کەون.. گەر بۆی بخوێننەوە، دەبێ چیرۆکێکی تازە بنووسم بۆ ئەم چیرۆکەی ئێستام.. ئەو چیرۆکەی کە چیرۆکی چیرۆکە کۆنەکەمی داگیرساند.. ئەوسا دەبێ بە چیرۆکی چیرۆکی چیرۆکێك.. ئەوسا خواش لێم خۆش بێ.. دەروێش‌و هەمین‌و عەبەو خەجە لێم خۆش نابن.. بگرە منداڵە وردیلەکانی عەبەو خەجەش بە دوامدا دەگەڕێن، هەڵبەتە سۆراغم دەپرسن‌و سیامەندیش ماوەو نەمردووە، گەر بە سواری کەرە گوێ بڕاوەکەی دەروێشیش بێ دەگەنە ئێرە، سیامەند ماوەو دوا هەواڵی منیش دەزانێ.. تۆ بڵێی دیسانەوە ئەم چیرۆکە بۆ دەروێش بخوێنێتەوە؟ بۆ نا..؟ جارەکەی تر بابەشێخ ئازادی کردم.. ئەمجارەیان کێ؟ نەء.. دواجار بیستم سیامەند دەستی لەگەڵ برا قۆنتەراتچییەکەی تێکەڵ کردووە.. گوایە وازی لە چیرۆك هێناوە.. خۆزیا.. هەندێکی تر دەڵێن: وازی نەهێناوەو سەرلەنوێ تێهەڵچۆتەوە.. گوایە دەڵێن.. گوایە.. عەبەش ئێستا ((شتە)).. خوا دەست بە باڵتانەوە بگرێ.. جاڕ دەن.. کەس.. با کەس ئەم چیرۆکە بۆ دەروێش نەخوێنێتەوە.. بۆ عەبە.. تۆش سیامەند.. دەخیلتم.. دەستم دامێنت.. گەر بە رێکەوت ئەم چیرۆکەت خوێندەوە.. وەك ئەو جارە دەروێشم لێ هار مەکە.. چونکە من وازم نەهێناوە.. وازیش ناهێنم ئەمجارەیان تووڕەم کەن.. سەری خۆم دانابێ رۆمانێکی بێ سەرەتاو کۆتایی لەسەر دەنووسم.. نەکەن بۆ دەروێشی بخوێننەوە.. تکایە.. وا بزانن ئەم چیرۆکەو چیرۆکە کۆنەکەشم دوو گوناهی سپی بوون.. دوو گوناهی سپی‌و بەس.

1983/8/21

سلێمانی - خەرمانان